

**ŞİMƏ ZIVONİ EHTİYOCİ
HESTİŞE BƏ ŞİFO?**

Derek Prins

Həmə ayon bə tolişə zıvon tərçumə kardə bıə Mığəddəsə Kitobədə peqətə bıə.

Originally published in English under the title: **Does Your Tongue Need Healing?**, copyright © 1993 by Derek Prince Ministries–International. All rights reserved.

Published by permission in the **Azeri** language.

Copyright © 2018 Derek Prince Ministries–International.

T85TAL18/1M

Derek Prince Ministries
P.O. Box 19501
Charlotte, NC 28219
USA
www.derekprince.com

Naşiri rəsmi icozənıbə, ın kitobi hiç qıləy hissə de konsə roy (elektron, yaan çap kardəbıə formədə, yəni çəy surət, audio nıvıştəy, de informasiyə vositon, yaan de co verilişon vositə) dərc karde əbını iyən de hiç vositə pevılo karde əbını.

ISBN: 978-1-78263-590-1

Mındəricot

1. Mardey, yaan jimon?	4
2. Dıl de çiçi pur bıbo, qəv əy bəvotə	7
3. Mığəddəsə Kitob zıvoni barədə çiç omuteyde	11
4. Sıxanon oməvəy mıəyən kardeydən	14
5. Zıvoni noxəşiyon.....	18
6. İşkili rişə	25
7. Bə sifo tərəf iminə ğədəmon.....	28
8. Bə çı səbəb bəşmə zıvon doə be	31
9. Çəmə iğror kardə sıxanon əhəmiyət	35
Mıəllifi həxədə	39

İminə semon MARDEY, YAAN JIMON?

Bı semonədə əmə jıqo qıləy parsi osə bəkardemon: Şımə zıvoni ehtiyoci hestışe bə sifo? In mıvzu tədğiğ karde-karde şımə vey hədəyon be bəzıneyon!

İcozə bıdən sıftə Xəlləği-Aləmi insoni səy çoknə ofəye barədə vey əhəmiyyətində fakton bəşmə nəzə bırosnım. Çəmə har qıləyni sədə haft qılə hıl heste. Mığəddəsə Kitobədə haft rəğəmi bitovəti işorə kardeydə. Çəmə sədə se qıt hıl heste: dıqlə çəş, dıqlə quş iyən bukə dıqlə hıl. Haftminə hıl isə qəve, Xəlləği – Aləmi məhdud kardışe əv, iqlə doşe. Az vey vaxti insononku parseydəm: «Ki iqlə qəvisə vey qəv orzu kardeydə?» Əmma hiç vaxti rast omənim bə odəmi ki, ımı orzu bıkə. Çəməhon veyni bəmaku bıə in iqlə qəvi rostə formədə oko doyro ıştə dasto oməy kardeydəmon. Qəv bıə in hıl çəmə sədə bıə əmandə hilon həmməysə həniyən vey işkilon vardeydə boəmə!

Şayət şımə Mığəddəsə Kitobi luğəti peqəton bı hılı aid bıə «qəv», «zıvon», «libuton», «nıtğ», «sıxanon» bə həniyən co qıləon nəzə səğəndon Mığəddəsə Kitobi bı mıvzu aid çənədə votəninə sıxanon bey bəvindeşon, təcub bəkaşon. Çımi ciddi səbəbonış heste. Çəmə hestemonədə gərəyz qəv iyən zıvoni co qıləy orqan ni ki, bilavasitə deçəmə rifahi bı gədər vey əloğəyn bıbu.

In tədğiğoti iminə hissədə az qəv iyən zıvoni insoni jimonədə bıə əhəmiyəti geyd kardə Mığəddəsə Kitobi kali ayon bəşmə nəzə rosnıye piyeydəme. Omə hissonədə isə az Mığəddəsə Kitobi ayon ifodə kardə prinsipəon barədə qəp bəjem. Sıftə əmə Zəbur kitobi 34:11-13-nə ayon nəzəo dəbəvonemon:

“Boən, ha çımı fərzəndon, quş bıdən bəmi, Rəbbi ehtıromi oqətey omutım bəşmə: ki piyeydəşe ıştə jimoniku kom peqəti, dirozə umr

bikə xoşə quzaran bivindi, bidə ıstə zıvoni şariku, ıstə qəvi firildəğə qəp jəyku niğə bikə”.

Xıdo Rufiku ilhom sə Kəlom çe Xıdo fərzəndon bıə bəməhon Rəbbi ehtiromi oqətey omuteydə. Bə Miğəddəsə kitobi qorə, məhz Rəbbi ehtiromi oqətey bo insoni ən yolə xəy-dıvo, səməəəynə jimon iyən əmin-əmonəti vardeydə. De jıqoy, Miğəddəsə Kitob bəmə Rəbbi ehtiromi oqətey omuteədə vey dəqərinə təklifon kardeydə. Məzmuri müəllif iyo voteydə ki, «dırozə umr» *iyən* «xoşə quzaran» de Rəbbi ehtiromi oqətey ivirədə şeydə. Miğəddəsə Kitobədə bolə jimon iyən Rəbbi ehtiromi oqətey hejo de iyəndı əloğəyn kardə beydə. Əmə Rəbbi ehtiromi çanə vey oqətomon, ıstə jimoniku bə ğədər vey zovq bəstemon.

Əslədə, Rəbbi ehtiromi oqətey çikonco bino beydə? Im vey oşkoye. Məzmuri müəllif voteydə: “...*ıstə zıvoni şariku, ıstə qəvi firildəğə qəp jəyku niğə bikə”.* Co curə bivotomon, Rəbbi ehtiromi oqətey, iminə nubədə, deçəmə zıvoni iyən qəvi nişo kardə beydə. Qirəm əmə ıstə zıvoni şariku, ıstə qəvi isə firildəğə qəp jəyku niğə karde bızımon, bəvədə Rəbbi ehtiromi qırd oqəte bəznemon.

Çımibəpeşt, Rəbbi ehtiromi oqəteyku jimon iyən xoşə quzaran omeydə. Rəbbi ehtiromi oqətey, jimon, xoşə quzaran, bəştə zıvoni iyən qəvi nəzorət iyən əvoni rostə formədə oko doy – çımon həmməy de iyəndı əloğəyne. **İstə zıvoni iyən qəvi idorə karde nızımon, baxtəvərə jimon karde əzımon.** Suleymanı Məsəlön 13:3-ədə votə beydə: “*İstə zıvoni oqəte zınəkəs, ıstə conı niğə bədo, qəvhırə odəm ıstə səy bə bəlo dəbəno”.*

Şımə şəxsiyət şımə dilətonədə bıə hestemone. Əslədə, şımə ıstə dilətonədə çoknəyişon, hejo jəğəşon. Məhz iyo ışmə zəifətiyon oj-oşkon, deşmenən, iminə nubədə, bı vırə daxil beydə. Şayət piyeydone ıstə dılı niğə bıkən, ıstə qəvi niğə doəninışon. Ehanə fikir nıkardə qəp jəydonbu, məhv bəbeşon. Alternativ variant vey oj-oşkoye: ıstə zıvoni idorə bıkoşon, mıdofıə kardə bəbeşon; qirəm şımə zıvon idorəo beşeydəbo, ıstə sıxani əğə beydənyon, bəvədə oxoədə marde şıməni bə çəşe. Im vey oj-oşkoy iyən hosone.

Suleymanı Məsəlön Kitob de in prinsipon pure. Suleymanı Məsəlön 21:23-i nəzəo dəvonən:

“İştə qəvi, zıvoni oqəte zınə inson ıştə conı balonku niğə bəkarde”.

İjənən, şımə niğə kardənin bıə, jimoni əhəmiyyətində sahə şımə zıvon iyən qəve. Im, siyo iyən sipiyə ranqı gəzinəye. Miyonədə hiç qıləy təlxə ranq ni. İştə zıvoni iyən qəvi niğə bıdon, ıştə dili iyən jimoni mıdofia kardənin beydəşon. Bı holədə şımə betəhlükəynə vəziyyətədə beydəşon. Əmma imi nıkon, bədbəxtəti bəbe. «Bədbəxtəti» vey zumandə sıxane iyən az zıneydəm ki, Mığəddəsə Kitob ın sıxanı de fəndi oko doydə. Əmə ıştə qəvi iyən zıvoni niğə nıdomon oxoədə bə bədbəxtəti duço bəbemon.

Suleymani Məsəlön Kitobədə bə zıvoni aid xısusən əhəmiyyətində dıqlə ayə heste.

“Şifo vardə zıvon jimonə doy, gərəzinə zıvon dil barışte” (Suleymani Məsəlön 15:4).

Im oşko nişo doydə ki, çəmə zıvoni ehtiyoci hestışe bə sifo. Az jıqo hisob kardeydəm ki, har qınokori zıvoni bə şifo ehtiyoci hestışe. Har kəsi zıvonədə qıno çıyeydə. İnsön kali sahonədə qıno nıkarde bəzne. Əmma zıvon jıqo qıləy sahəye ki, har qıləy qınokor bı sahədə qıno kardeydə. Zıvon Xıdoku şifo sənine.

«Şifo vardə zıvon jimonə doy». İjənən fik bıdən zıvoni rostə formədə oko doy iyən jimoni arədə nezə əloğə heste. Bərəks, «gərəzinə zıvon dil barışte». “Gərəzinə” – səhv oko doə bıə zıvon nəzədə qətə beydə. Zıvoni səhv oko doədə dili arışteydə, yaan ruf mandəni etıkeydə şedə.

Çımı yodədəy, qıləy gənəğ omə vaiz bo i kəsi dıvo kardeədə votışe: «Rəbb, im odəmi de Mığəddəsə Rufi pur bıkə».

Əmma bı odəmi çok bələd bıə pastori votışe: «Pur məkə, Rəbb; əv oqəte zıneydəni, ruf etıkeydə».

De Mığəddəsə Rufi pur bıə iyən xəy-dıvon sə kali kəson hestin ki, çəvon zıvono bərəkət emeydə. Rəbbi xəy-dıvo ıştəku oqəte piyeydonebu, bəştə zıvoni goymə nəzorət kardənişon. Xəy – dıvo səy qıləy çıye; xəy-dıvo ıştəku oqəteyən co qıləy çıye. Zıvoni şifo jimonə doy; əv bəmə iyən bo co kəson jimon vardeydə. Əv, həm dilətonədə, həmən bentonədə ko kardeydə.

“Mardey iyən jimon zıvoni dastədəy, əy piyəkəson çəy mivəo baharden” (Suleymani Məsəlön 18:21).

Har dıqlə variant vey oşkoye. Im, ya mardey, yaan jimone. Çimon har dıqləyni zıvoni hakimiyəti jiyədəy. Şayət əmə ıştə zıvoni rost oko doydəmonbu, jimona do bəbe. Şayət ıştə zıvoni rost oko doydənimonbu, səkiştəş mardeye. ıştə zıvoni çı curə oko bıdomon, mıvofığə mivon prbərosnemon. Har kəs ıştə zıvoni bəhrə hardeydə. Qirəm mivə şin bibo əmənən şinə mivə bahardemon, qirəm mivə tel bibo, əmənən telə mivə bahardemon. Xıdo sıftəku miyyəən kardəşe in ro.

Zıvon əsosə uzve. Mardey iyən jimon zıvoni hakimiyəti jiyədəy.

Dıminə semon

DIL DE ÇİÇİ PUR BIBO, QƏVƏN ƏY BƏVOTE

Qıləy numunə in mıvzu həniyən oşko izoh bəkarde. II Dınyo Mıhoribə vaxti az Şimalı Afrikə Ləşğərədə noxəşxonədə nubə bıqəşbim. İ kərə az səhroədə vırəbəvırə bıə iyən əncəx bə dizenteriyə noxəşinon xıdmət kardə qıləy qədə məntəğədə yol təyin kardə bim.

Haruj maştəvo həkimi rəhbərəti jıədə osə kardeydəbimon ğumi səpe xərəkonədə olxartə noxəşinon. Dığət dome bənem, haruj maştəvo həkim hejo de eyne dıqlə cumlə səlom doydəbe bə noxəşinon. İminəni, «Maştəvo xəyr, çoknəyişon?», dıminəni, “ıştə zıvoni nişo bıkə bəmi”.

Ənəhoy dənıvarde az sərəseym ki, həkim noxəşiniku “Çoknəyiş?” parseydəbe, cəvobi nıstənə dərhol dıminə parsi doydəbe: “ıştə zıvoni nişo bıkə bəmi”. Noxəşin ıştə zıvoni nişo kardeədə həkim vey de dığətə diyə kardeydəbe bə zıvoni. Həkim noxəşini vəzyəti “Çoknəyiş?” parsi doə cəvobi qorə ne, bə zıvoni diyə kardeədə miyəən kardeydəbe.

Az ıştə yodədə oqətime imi iyən peşo bə xıdməti bino kardeədə imi har səfə bəştə yod vardeydəbim, çumçıko həkim deştə noxəşinon rəftor karde ğəzinə, Xıdoən deyəmə eyne cur rəftor kardeydə. Xıdo bəmə «Çoknəyiş?» parse bəzne iyən əmə Boəy ıştə vəziyəti təsvir karde bəznemon. Əmma jıqo şıneydəm ki, çəyo Xıdo bəmə «ıştə zıvoni bəmi nişo bıkə» voteydə. Xıdo bəçəmə zıvoni diyə kardeədə

çəmə həğiğiyyə mənəvi vəzyəti miyəən kardeydə, oxo çəmə zıvon çəmə ruhani vəzyəti vey rost nişo kardeydə.

Esət boən bə Miğəddəsə Kitobi istinod bıkəmon. Kali ayon dili iyən qəvi arədə vey ğoymə əloğon mıvcud bey prinsipi təsvir kardeydə. İsa voteydə:

“Ya doy iyən çay bəhəri çok bızınən, ya doy iyən çay bəhəri bevəc bızınən, çumçiko do deştə bəhəri zine beydə. Ha quruzon nəsil, şımə bevəc be-be çoknə çokə çiyon vote bəzineşon? Çumçiko dil de çiçi pur bibo, qəvən əy bəvotə. Xəymandə odəm iştə dili xəyə xəzinəo xəy bekardeydə, şərə odəm, esə boy, iştə dili şərə xəzinəo şər bekardeydə. Az bəşmə voteydəm: insonon iştə votə bo har puçə sıxani qorə Hikmi Ruji cəvob bədon. Çumçiko deştə sıxanon bəroət bəsteş iyən deştə sıxanon məhkum kardə bəbeş” (Mattə 12:33-37).

İsa iyo, dili iyən qəvi arədə biə ğoymə əloğə de miğoyisə ifodə kardeydə. Əv dili bə doy, sıxanon isə bə miyə oxşər kardeydə. Şımə qəvo beşə sıxanon şımə dili vəzyəti nişo doydə. İsa voteydə: «Çokə odəm iştə xəzinəo çokə çiyon bekardeydə, bevəcə odəm isə iştə xəzinəo bevəcə çiyon bekardeydə». Fik bıdən ki, İsa se kərə «çok» iyən se kərə «bevəc» səxanon oko doydə. Şayət dil çok bibo, bəvədə qəvo çokə sıxanon bebəşen. Şayət dili vəzyət bevəcəbo, qəvo bevəcə sıxanon bebəşen.

Mattə 7:17-18-ədə İsa oxşərə sıxanon voteydə: “Jıqoən har çokə do çokə bəhər bəvarde, bevəcə do isə bevəcə bəhər bəvarde. Çokə do bevəcə bəhər varde əzini, bevəcə doən çokə bəhər varde əzini”.

Doy nov çe miyə novi miyəən kardeydə. Əmə qıləy miyə vindeədə zineydəmon ki, əv kon doy miyəy. Do dile, miyə isə qəve. Dil çok bibo, qəvo beşə sıxanonən çok bəben. Əmma qəvo beşə sıxanon bevəcə bəhərə varde əzini, jəqoən, bevəcə do çokə bəhərə varde əzini. Dili vəzyəti iyən qəvi arədə bilavasitə ğoymə əloğə mıvcude.

Əmə bəznemon karde iştə xəymandəti, təmizəti, yaan rostiyəti iddo karde-karde iştə dili həxədə iştəni bə dast dəğandəmon, əmma çəmə qəvo beşə sıxanon çəmə dili dəğiğ iyən rost nişo kardeydən. Qirəm çəmə qəvo beəxloğə sıxanon beşeydənbo, bəvədə çəmə dilədən beəxloğəti hıkmronəti kardeydə. İyo co qıləy nəticə be əzini.

Az Şərği Afrikədə penc sori müddətədə de səvod omutey mişğol bim. Çımı ko kardə ğəbilon qıləyni nom Mariqolibe. Az çəvon zıvonədə məsədə təəccub kardime, əvon bə «dili» iyən «sədo» eyni sıxanon voteydən. Odəmon qəp jeədə in sıxanon oko doədə az çətinəti kəşeydəbim çəvon mənə miyəən kardeydə. Əv, «şımə dil», yaxud «şımə sədo» vote piyeydəşe? Əmma imi no-peqət kardeədə dəmandim sıxani oko doə mənə sərəsey. Əslədə, sədo dili əks kardeydə. De sıxanon vositə sədo dili vəziyəti bəlli kardeydə. Çe İsa sıxanon mənə jıqoy: “çokə dilo bevəcə sıxan beşe əzini iyən bevəcə dilo çokə sıxan beşe əzini”.

Çımı fikro, çəmə ruhani vəzyəti miyəən kardeyro Xıdo bəçəmə zıvoni dığət kardeydə. Şımə vote bəzneyon: «Ha Xıdo, az vey çokə imoninim. Az həğiğətən piyeydəme Tı iyən bəştə imoniyə icmo şeydəm». Xıdo isə voteydə: “İştə zıvoni nişo bıkə Bəmi. İştı zıvon iştı dili əsl vəzyəti nişo doydə».

Boən Əhdi-Ətiqədə bə dıqlə peyğəmbərəti nəzə səğandəmon: iminəni Məsihi İştəni həxədə, dıminəni isə Məsihi Vəyu bıə İmoniyə İcmo həxədəy. Fik bıdən, har səfə qəvi vəzyət iminə nubədə xısusən ğeyd kardə beydə. Zəbur 45:1-2-ədə bə Məsihi aid ecazkorə peyğəmbərəti təğdim kardə beydə bəmə:

“Çımı dil de çokə sıxanon peşeydə-emeydə, bıdə iştə şeiron bəştə podşo bıvotim, çımı zıvon bə qıləy mahir xəttati ğələmi oxşəş doydə. Bəşəri fərzəndon ən reçinə qılə tınış, iştı libutonədə lətafətinə sıxanon emeydən, çumçiko Xıdo zoləti xəy-dıvoyn kardəşe tını”.

Im, lutfkorə Məsihi, Çəy reçinəti iyən mənəvi pokəti təsvir kardeydə. Çəy reçinəti kon təzahur sıftə nişo kardə beydə? Çəy sıxanon. İyo votə beydə: «İştı libutonədə lətafətinə sıxanon emeydən, çumçiko Xıdo zoləti xəy-dıvoyn kardəşe tını».

İyo vey vocib bıə dıqlə prinsip doə beydə. İminəni, Məsihi lutf, sıftə Çəy qəvədə çiyeydə. Dıminəni, Bəçəy qəvədə bıə lutfi qorə Xıdo zoləti xəy-dıvoyn kardəşe Əv. İsa insoni andomədə bə dınyo omeədə Əy həbs kardeyro omə odəmon təylədaşt oqardin. Çəvonku parsəyn: «Boçi nıvardone Əv?» Mihofizəkon cəvob doşone: «Hələ de tosə esə hiç qıləy insoni jıqo qəp jəşni» (Yəhya 7:45-46). Çəy qəvo emə lutf işorə doydəbe ki, Əv Məsihe.

Nəğmon Kitobədə Məsihi iyən Çəy Vəyu arədə mınosibəton həxədə peyğəmbərəti sıxan nıvıştə bıə. Nəğmon Kitob 4:3 bə vəyu jıqo mırocıət kardeydə:

“İştı libuton bənə sıə lenti tınd sıye, zıvonı çanədə şine, yaşməğ qətə dimə kukonədə poə kardə əno gəzınə xun etıkeydə”.

Vəyu həxədə sıxan kardeədə, iminə nubədə çəy libuton gəyd kardə beydə: «İştı libuton bənə sıə lenti tınd sıye». Tınd sıə ranq bə İsa xuni işorə kardeydə. Bəştı libuton Xun etıkə. Səkiştədə, libuton reçin bıən. Fik bıdən ki, dimə kukon bə yaşməğ qətə bıbonən, dim yaşməği jıtono niyo kardə beydə. Əncəxən yaşməği jıtono sədo məsə beydə. Əmandə reçinə hisson urtuqi jıədə niyo kardə bıə, əncəx sədo reçinəti urtuqi peştədə omeydə. Sədo oşko məsə beydə. Nəğmon Kitobi eyni semonədə əmə çımibəpeşt handeydəmon:

“Ha vəyu, ıştı libutonədə şoni anqıvin ru beydə, anqıvin iyən şıt ıştı zıvonı jıyədəy. İştı olətonədə Livani ətri bu omeydə” (Nəğmon Kitob 4:11).

Bə vəyu zıvonı aid dıqlə sıxan oko doə bıə: “anqıvin” iyən “şıt”. In sıxanon, həmçinin vəd kardə bıə zəmini dıqlə fərğinə xısusiyəte. Vəd kardə bıə zəmini reçinəti vəyuədə, xısusən çəy zıvonədə iyən qəvədə çıyeydə. Yaşməği jıtono reçinə qəvo ətırə bu omeydə. İjənən vəyu simo urtuqi peştədə oşko çıyeydəni, əncəx çəy sədo iyən çəy ətrə bu çəy reçinə qəvo hiss kardə beydə. Çəy libuton bənə sıə lenti tınd sıye, zıvonışən vey şine.

İsa dumoəşion bıə şımənədə iyən bəmıku ım jıqoyebu? Əmə ın parsi bəştə doəninimon

Seminə semon

MIƏDDƏSƏ KİTOB ZIVONİ BARƏDƏ ÇİÇ OMUTEYDƏ

Əmə dil iyən zıvoni arədə bıə əloğə nəzədə dəvonimone. Mattə 12:34-ədə İsa voteydə: “Dil de çiçi pur bıbo, qəvən əy bəvotə”. Dil pur beədə qəvo peşeydə-emejdə iyən dili əsl vəzyəti nişo doydə.

Əhdi-Ətiqədə Məsih iyən Məsihi Vəyu bıə İmoniyə İcmo təsvir kardə beydə. İmoniyə İcmo çe Xıdo lutfi nişo kardeydə. Çəvon qəv iyən çəvon qəvo beşə sıxanon mənəvi reçinəti əks kardeydə.

Esət əmə nəzər səbəğandemon ki, Mığəddəsə Kitob bəmə zıvoni barədə çiçon omuteydə? Yağubi Nomədə bı mıvzu barədə ətrofin nıvıştə bıə:

“Ehanə kiysə ıstəni momin zıneydəbu, əmma ıstə zıvoni idorə karde zıneydənibo, əv ıstəni bə dast dəğandeydə, çəy mominətiyəni puçe.”
(Yağub 1:26).

Əmə ıstən bəştə momin vote bəzınemon. Bə İmoniyə İcmo şe bəznemon, ilahiyon hande bəznemon iyən mominə odəmi gəzinə rəftor karde bəznemon. İmon həmməy çokin. Əmə imoni həmməyəvo karde bəznemon, əmma bəştə zıvoni nəzorət kardeydənimonsə, çəmə mominəti beqərəke iyən bə Xıdo xoş omejdəni. Xıdo, in həğiğəti bə həmə mominon okə!

Co qıləy tərəfo, Yağub bə Xıdo məğbul bıə mominəti barədə qəp jəydə. İjənən, im, mıosir mominə odəmi rəftoriku fərgə doydə.

“Pıə Xıdo huzurədə pok iyən benoxsanə mominəti ime: tı bə yətimon iyən vevə jenon çəvon qonə rujədə dast bıqəti iyən çı dınyo nopokətikü ıstəni niğə bıdəy” (Yağub 1:27).

Mominə odəmiku iminə nubədə bə imoniyə icmo şey, yaan Mığəddəsə Kitobi hande ne, bə ehtiyocədə bıəkəson, xısusən yətimon iyən vevə jenon əmələdə mehıbbət nişo kardeye.

İstəni momin hisob kardeydənsə, vaxt co bıkən Yağub 1:26-27-i bahandən iyən Xıdo Kəłomi ovəynədə bəştə diyə bıkən. İstə zıvoni idorə karde zıneydənişonbu, şımə mominəti beqərəke. Bə Xıdo məğbul bıə mominəti molik beyon piyeydəyone, bə ehtiyoci bıəkə-

son xısusən bə yətimon iyən vevə jenon ğeyd bımandən.

İjanən səhroədə noxəşinon osə kardə həkim bəçımı yod dəşeydə. Çəvon doə cəvobon həkimi mərəğin kardeydənıbe, çumçiko əv hejo voteydəbe “İştə zıvoni bəmi nişo bıkən”.

Əslədə, bı dıqlə ayədə Yağub eyni sıxani voteydə. Şımə bə Xıdo ıştə mominəti nişo karde piyeydonesə, Əv bəvotə: «İştə zıvoni bəmi nişo bıkə». Şımə zıvoni vəzyətiku Xıdo şımə mominəti həğği iyən məğbul bey mıəyyən bəkarde.

Çəmə jimonədə zıvoni funksiyə Yağub de i-dıqlə roy təsvir kardeyde. Sıftə Yağub voteyde:

“Oxo əmə həmməy vey dəqijyeydəmon. Har kəsi ki ıştə sıxanonədə dəqijyeydənıbo, ıştə cəmi andomi bə ləğom jəy zınə qıləy kamilə in-sone” (Yağub 3:2).

Yağub voteyde ki, ıştə zıvoni idorə karde zıneydonbo, ıştə həmə jimoniyən idorə karde bəzıneyon. İştə zıvoni idorə karde zıneydonbo, bızın şımə mıkəmələ insonışon. Çəyo Yağub nımunə vardeyde dəvom kardeyde:

“Əmə bə aspon qəvi ləğom jəydəmon ki, əvoni bəştə tabe bıkəmon, jıqəən çəy həmə cəmdəki idorə kardeydəmon. Co qıləy misal bıkəşəmon, qəmiyon çanə yol bıbunən, vavaz əvoni çune bıpiyoşe bıboən, roməvoni dili çune piyeydəşebu, de qıləy qədə sukani koməqi qəmi idorə kardeyde. Zıvonən jəqoye, andomi qıləy qədə uzve, əmma vey şəhn kardeyde. Diyəkən, qıləy qədə zik qıləy yolə vişə suteyde! Zıvonən otəşe. Zıvon çəmə andomi uzvon dilədə nohəxəti səvone. Əv bəçəmə cəmi andomi ləkə jəyde, çəmə jimoni bə cəhənnımı otəş oqordıneyde. ...Har curə həyvonon, pərəndon, luzəfirskardəyon, diyo məxloğon har qılə cins, insoni tərəfo həmul kardə bıə iyən həmul karde bəbe. Əmma zıvoni hiç kəs həmul karde zıneydəni. Zıvon qıləy bəloye ki, hiçki çəy və səy zıneydəni, əv de kıştə zəhə pure (Yağub 3:3-8).

Yağub zıvoni əhəmiyəti iyən bəçəmə jimoni həmə şəmoni təsiri ğeyd kardeyde. Sıftə əv, aspi qəvi barədə voteyde: «Bəmə itoət bıkən votəynə bə aspon qəvi ləğom jəydəmon, de jıqoy çəy həmə cəmdəki idorə kardeydəmon».

Mığəddəsə Kitobədə asp adətən fiziki ğıvvə təmsil kardeyde.

Yağub voteydə ki, de ləğom jəy hətto ən zumandə aspi qəvi idorə bıkon, həyvoni həmə cəmdəki idorə karde bəzıneşon. De aspi qəvi idorə kardey çəy həmmə ğıvvə tabe kardə beydə. Im deyəmənen jıqoye. Çəmə qəvi idorə kardə çiy, çəmə həmə jimoni şəmoni idorə kardeydə.

Co qıləy nımunədə zıvoni de qəmi sukani mığoyisə kardeydə. Qəmi çanədə yol bıboən, zumandə vavaz iyən ləpon əy jıqo-jəqo barde zıneydən. Qəmidə sukan nomədə bıə qıləy ən vocibə qədə hissə heste. De sukani vositə çe qəmi həmə şəmoni mıyəən karde beydə. Sukani rost idorə bıkoş səğ-səlomət bə limani bərəseş. Qirəm sukani rost idorə nıkoş, vey qımon ki, qəmi bə ğəzo ebəqıne.

Yağub voteydə ki, im, çəmə jimonedən jıqoye. Zıvon sukane. Çəmə zıvon çəmə jimoni şəmoni idorə kardeydə. Əmə ıştə zıvoni sukani mıvofığ şəkılədə idorə bıkomon, əmə səğ-səlomət bomemon boəmə təyin kardə bıə vırə bərəsemon. Əmə ıştə zıvoni sukani mıvofığ şəkılədə idorə nıkomon, bə ğəzo ebəqınemon.

Yağub, həmçinin dıjdə vişə sute zınə qıləy qədə ziki nımunə vardeydə. Hasor dıjdə vişon suteyden həzo-həzo ziyan qıneydə iyən əvon adətən, Yağubi votəy ğəzinə, qıləy qədə ziki hıubətədə bə əməl omeydən. Çəşnavi jıqoye: “Vişə sutey vəy əncəx şımə səy bə zıneşon”.

Ruhani dınyoədən im jıqoye. Zıvon nəhənqə vişə sute zınə iyən həzo-həzo ziyan jə bə qıləy qədə ziki oxşəş doydə. Vey imoniyə icmon, məbədon həni mıvcud nin, çumçiko zıvoni bə qıləy qədə ziki təkən doşe, çəyo har çiy qırdı-çıp jıqo məhv be ki, həni bərpo kardeyən mımkun nıbe.

Yağubi vardə oxonə nımunə kışte zınə zəhə çəşməye. Əv voteydə ki, zıvon bə kışte zınə uzvi oxşəş doydə, əv infeksiyə pəvılo kardeydə zəhər çəmə həmə jimoni məhv karde zıneydə.

In nımunon sənibəton nəzədə dəvunən: aspi qəvədə ləğom, qəmidə sukan, vişə sute zınə qıləy qədə zik iyən bə jimoni şəmoni daxil bıə zəhər. In illutراسiyon har qıləyni əsosədə mandə prinsip eyniyə: zıvon andomi qıləy qədə uzve, əmma əv, bə hisob nıomə iyən bərpo karde nıbə ziyani bə əməl vardeydə.

Yağub bə mominə odəmon uyğun nıbə xısusiyəton barədə qəp jəyədə dəvom kardeydə:

“Deştə zivoni əmə bə Xıdo şukur kardeydəmon. Deştə zivoniən lənət voteydəmon bə Xıdo surətədə ofəyə biə insonon. Həm tarif, həmən lənət eyni qəvo beşeydə. Çımi boon, im jıqo biənin ni. Çe iqlə honi çəsməo suyə ov iyən şinə ov beşe bəzne baqəm? Çımi boon, inciyə do zeytun, anqıə rəz inci perosniye bəzine baqəm? Jaqoən suyə honiyo şinə ov ome əzini” (Yağub 3:9-12).

Yağub, İsa votəyon təkrar kardeydə. Do çok bıbo, çəy vardə mi-vən çok bəbe. Şımə dılədə inciyə do hestebo, şımə qəvo inciyon ebə-men. Şımə dılədə anqıə rəz hestebo, şımə qəvo inci eme əzini. Şımə qəvo beşə çiyon şımə dılədə biəyon nişo kardeydən.

Ovi nımunən eyniye. Qirəm şımə qəvo beşə ov şinebo, şımə dılədə biə honiyən şine. Qirəm şımə qəvo beşə ov su bıbo, şımə dılədə biə honiyən suye. De jıqoy, qəvo beşə sixanon dili əsl vəzyəti nişo kardeydə.

Çominə semon

SIXANON OMƏVƏY MIƏYƏN KARDEYDƏN

Yağub mıxtəlif nımunon oko doydə, əmma çimon həmməy ma-hiyət eyniye: zivoni çəmə jimonədə biə rol. Zivon ıştən qədəliye, əmma benəzorət bımando, sə-bınnıbə zərər bə əməl varde bəzne. Çəmə nəzər səğandə çoqlə nımunədən (aspi qəvədə ləğom, qəmidə sukan, vişə sute zınə qıləy qədə zik iyən bə jimoni şemoni daxil biə zəhər) zivoni nəhəncə potensiali ən çok qəmi sukan nişo doydə.

Sukan qəmi qədə hissəy iyən ovi jiədə beydə. Ovi dimisə bə şə qəmi diyə kardeədə şımə əy vinde əzinişon. Əmma bə çəş nıçıyən in qədə hissə qəmi istiqoməti miəyən kardeydə. Sukan rost idorə kardə beədə, qəmi bə təyin kardə biə liman səğ-səlomət bərəse. Əmma sukani rost idorə nıkon, qəmi mıtləğ bə gəzo ebəqıne. Sukan istiqoməti iyən qəmi şə vırəy miəyən kardeydə.

Mıgəddəsə Kitob voteydə ki, zivonən çəmə andomədə bimi oxşər şikilədə hərəkət kardeydə. Bə odəmon zahiri çiyemoni diyə karde-ədə, adətən çəvon zivoni vindeydənimon. Əncəx vinde nıbə in qədə uzv qəmiədə bə sukani gəzinəye. Zivoni istifodə şəxsi jimoni şemo-

ni miəyən kardeydə. Zıvon insoni oməvəy miəyən kardeydə.

In məsələ tədğiğ kardesə İsraili tarıxo qıləy nımunə nəzəro dəvuniye piyeydəme. İyo ibrət jıqoye: Odəmon ıştə zıvoni oko doyədə ıştə oməvəy miəyən kardeydən.

Nəzər səğandəninə mətn Aşmardon Kitobi 13 iyən 14-nə semonədəy. Misiro beşə İsrailijon bə vəd kardə bə zəmin dəro qıneydən. Zəmini nəzəro dəvoniyyəy iyən şəhron, çəvrəy səbəsoon, həmçinin zəmini həxi barədə xəbə vardeyro Xıdo de Musa vositə donzə kəs cacuc vığandışe. Əvon donzə gəbilə rəhbəron arədə səçin kardəb bin. Əvon çıl ruj bı zəminədə nəve bəpeştə oqardin bə dumo jıqo votışone:

“Əmə şimon ıştı vığanda bə zəmin. Həğiğətən, əyo şit iyən anqıvin ru beydə. Imeha, çə zəmini perosniyə mivon! Əmma əyo jiyə xəlğən zumandə. Şəhron de istehkamon mihofizə kardə beydən iyən vey dij-din. Hətto əmə əyo vindımone Anaqvijonən” (Aşmardon 13:26-28).

Xıdo bəşmə vəd doədəsə şımə əy de imoni, yaan de şubhə gəbul kardeydəşon? Bə im odəmon mane bə iyən əvoni bə gəm-gussə gərg kardə çiy məhz kıştəninə gıvvəş bə “əmma” sıxani be.

Casusonədə dıkəsi – Xalev iyən Yeşua isə in mənfiyə mınosibəti-ku imtino kardışone. Aşmardon 13:30-31-ədə handeydəmon:

“Xalevi çə Musa navədə aşış kardışe cəmat, votışe: «Bışəmon bıqətəmon əvrəy. Çumçiko əmə mıtləğ çəvon ehdəo ome bəznemon». Deəy şəkəson isə votışone: «Əmə bə xəlği hucum karde əzınimon, oxo əvon çəməsə zumandin»”.

Boən bə oko doəbiə sıxanon dığət bıkəmon. Xalev «əmə mıtləğ çəvon ehdəo ome bəznemon » votışe. Əmandə daqlə casusi isə votışe: «Əmə bə xəlği hucum karde əzınimon». Casusonədə dıkəsi çəy «ehdəo ome bəznemon» votışe, musbət mınosibət nişo kardışe. Əmandəyon isə «karde əzınimon» votışone. Hikoyə handeədə bəvindeyon ki, har qıləyni bəştə votəy mıvofığ əvəz səşone. Har kəsi oməvəy gışmət deçəvon votə sıxanon miəyən kardə be.

“Rəbbi votışe: Bəştı əjo karde qorə baxşime, əmma Bəştə Hestemoni iyən bə Rəbbi həmə dınyo Deştə pur kardə bə izzəti gəssəm bibu ki,

Iştə izzəti iyən Misirədə, həmən səhroədə nişo kardə aloməton vinda, Mını da kərə dəvinə kardə, bəçımı sıxani quş nıdoə im odəmon hiç qıləyn boçəvon pıəon de gəssəm harde vəd kardəbiə zəmini nıbəvinde. Əncəx çımı ğul Xalevədə co ruf heste. Əv deştə həmə ğəlbi çımı dumo omeydə. Əy bəbardem, çəy vinda bə həmonə zəmin iyən çəy nəsil əvrəy irs bəste” (Aşmardon 14:20-24).

Deştə kardə musbətə etirofi Xalevi iştə musbətə oməvəş soxte. Aşmardon 14:26-32 dəvom kardeydə:

“Rəbbi votışe bə Musa iyən Haruni: de toşə keynə in bevəcə icmo Bəçımı vəynə pıt-pıt bəkarde? Az məsəmə İsraili fərzəndon Bəçımı vəynə pıt-pıt kardeydən. Bəvon bivot ki, Rəbb voteydə: Bəçımı Hestemoni gəssəm bibu ki, çiç votəyone Bəçımı vəynə çəy eyni bəşmə sə bəvardem. Şımə cəsədon bı səhroədə oğandə bəben. Bəçımı vəynə pıt-pıt kardə vist sinədə iyən çımışə vey sinədə biə bə siyohi sə bıəkəson həmməy səhroədə bəmərdən, şımə dənubəşeyon Bəçımı dast noə gəssəm hardə bə zəmin. Əyo əncəx Yefunnə zoə Xalev iyən Nuni zoə Yeşua dəbəşe. İntasi <əsir ebəqınen> şımə votə əğilon əyo bəbardem iyən şımə rədd kardə məmləkəti əvon bəznene. Bəşmə omeədə isə şımə cəsədon bı səhroədə oğandə bəben”.

Bı sıxanon fik bıdən: «Çiç votəyone Bəçımı vəynə çəy eyni bəşmə sə bəvardem». De co sıxani, Xıdo voteydə: «Şımə iştən deştə sıxanon təyin kardıyone, Az çiç bıkəm bəşmə».

“Musa bo məmləkəti nəzəro dəvoniyeyro viğandə odəmon oqardin çə məmləkəti həxədə bevəcə xəbə vardışone. Demiyən əvon səbəb bin həmə icmo bə Rəbbi vəynə pıt-pıt karde. Məmləkəti həxədə bevəcə xəbə vardəkəson həmməy Rəbbi nəvədə vəbo noxəşiku mardin. Bo məmləkəti nəzəro dəvoniyeyro viğandə odəmonədə əncəx Yefunnə zoə Xalev iyən Nuni zoə Yeşua səğ-sələmət mandin” (Aşmardon 14:36-38).

Marde iyən jimon zıvoni hakimiyəti jıədəy. İmi həniyən oşko çok-nə izoh karde bəbe? Mənfi sıxanon votəkəson məhkum kardışone iştəni bə marde. Musbət sıxan votəkəson isə jimon səşone. İnsonon iştə oməvəy deştə kardə sıxanon miəyən kardeydən. «Əzınimon karde» votəkəson nıznəşone karde. «Karde bəznemon» votəkəson

zınəşone karde.

Əhdi-Cədidədə çəmə məsihiyə təcrubə Əhdi-Ətiqdə biə de İsraili təcrubə bilavasitə miğoyisə kardə beydə. Eyni nəsihəti bəmə aid bey barədə əmə çəşnavi kardə beydəmon. Bə İbraniyon 4:1-2-də handeydəmon:

“De jıqoy, ehanə çe Xıdo vəd kardə bə rohati məskən dəşey ıştə gıv-vədəy, bitarsəmon ki, şıməhon qıləyni in imkoni dasto vanıdə. Oxo əməənən bənə əvon çokə xəbə səməne. Əmma çəvon məsə kəłomi bəvon foydə nıvardışe, çumçiko bəştə məsə xəbə bovə karde nıznəşone”.

Xıdo bə İsraili vəd doə rohatəti məhol dəşey bəməənən aide. Əhdi-Ətiqdə əvon xəy-dıvoku məhrum bin, bı səbəb əməənən çı-miku məhrum beyku tarsəninimon. Bəvon bəlo vardə çiy – bə Xıdo vədi dıgət doy, de ciqəmandəti Xıdo doə vədisə ıştə imoni etirof kardey əvəzi əvon bə beimonəti gərg bin. Əvon diyə kardışone bə zumandə xəlgi, de istehkamon mihofizə kardə biə bə gəymə şəhəri iyən «karde əzınimon» votışone. Şukur bıbu bə Xıdo ki, bə imoni iyən ciqə molik biə, «karde bəzınemon» vote zınə dıkəs pəydo be.

Miyəən vəzyətədə şımə çe Xıdo vədi məsəədə çiç voteydon? Şımə de in vədi rozi beydəşon? Şımə, Xıdo vədi gəbul kardeydon «Xıdo imi voteydə, az çımi ehdəo bomem» voteydon? Yaxud «Bə işkilon diyə bıkən! Xıdo imi voteydə; əncəx az çımi ehdəo ome mım-kun hisob kardeydənım». İştə yodədə oqətən, deştə sıxanon ıştə oməvəy miyəən kardə bənə bə casuson, Şoyə Xəbə məsə har kəsən bə eyni gəydə tabeye. Əmə deştə kardə sıxanon ıştə taleyi miyəən kardeydəmon.

Viğandə biə daqlə casusədə da kəsi dıgət Xıdo doə vədonədə nıbe, bə problemon cəm be. Donzə casusədə əncəx dıkəs – Yeşua iyən Xalevi ıştə dıgət problemişə ne, Xıdo doə vədonədə cəm kardışe. Yeşua iyən Xalev “bəznemon karde”, əmandəyon isə «ımi karde əzınimon» votışone. Har kəs deştə kardə sıxani bəhrə dımbədim oməy. İştə zıvoni oko doy çəvon oməvəş miyəən karde.

Pencminə semon

ZIVONİ NOXƏŞİYON

Əmə “Mardey iyən jimon zivoni dastədəy” prinsipi nı moyış kardə Əhdi-Ətiqo bıə qıləy nımunə nəzəro dəvonimone. Əmə omutımone ki, zivoni rost oko bıdoş jimon, səhv oko bıdoş isə mardey vardeydə.

Esət əmə, bəçəmə zivoni təsir kardə miyəən noxəşiyon nəzəro dəbəvonemon.

Çəmə zivoni səhv oko doş səkiştədə ıstə jimoni noxəş kardə in şəş qılə noxəşi bedığət mandeədə kali vaxtonədə bə marde vardeydə bekardeydə.

İminə noxəşi: HƏDDİSƏ ZİYODƏ QƏP JƏY

In noxəşi anədə vey pevolə bıə ki, odəmon ımı qıləy adi çiy gəzinə gəbul kardeydən, əmma əslədə im jıqo ni.

“De vey sıxan kardey qıno bə kam karde əbini, ıstə zivoni oqətə zınəkəs ağılmande” (Suleymanı Məsələn 10:19).

Co curə bıvotomon, vey sıxan bıkoşon mıtıləğ qıno bəkardeşon. Im co curə be əzini.

Mıgəddəsə Kitob, həmçinin bəmə Xıdo huzurədə vey sıxan nıkarde barədə çəşnavi kardeydə. Həğığətən, çəməhon veyni ehtiyoci hestışe in çəşnavi bıməsi.

“Bə Xıdo kə bışoş bəştə hərəkəton dığət bıka. Quş doyro əyo dəşey, çoki iyən bevəci çiç bey nızınə beağılə odəmon gırbon təğdim kardəysən çoke. İştı zıvon tadi nıqətı, Xıdo huzurədə bo sıxan votey ıstı dıl tadi nıqətı. Çumçıko Xıdo osmonədəy, tı zəminisə. Əve kam sıxan bıka” (Vaiz 5:1-2).

Kiysə i kərə bəmi votışe: «İştə yodədə oqət: ilahiyə nəğmə handeədə du votey, hejo qınoye bənə sıxani du votey». Odəmon ilahi nəğmonədə ıstə qırd bə Xıdo həsr kardə bey iyən handeydən ki, bə Xıdo təslim kardəşone ıstəni (məsələn, “har çiy bə İsa həsr kardeydəm”), bə ianə doş omeədə isə kopuq-ğuruş doydən. Sıxan de əməli

bə iyəndı mıvofiğ ni. İştə jimoni bə Xıdo həsr kardəyonniysə, har çiy həsr kardəmonə məvotən Bəy, çumçiko Xıdo huzurədə şımə bəştə votə har sıxani qorə (yaan handə har kəlimə qorə) cəvodehiyon.

Çımibəpeşt bə həmonə semonədə Mığəddəsə Kitob voteydə ki, qəp jeədəsə, divo yaan ibodət kardeədəsə çəmə votəyon həmməy mələk ğeyd kardeydə. İ ruj əmə de həmonə mələki iyən deçəy nıvıştəyon dimbədim bomemon. Mığəddəsə Kitob voteydə ki, bəvədə «az ımı nəzədə qəteydənıbim, jıqo vote piyeydəmnıbe» etirofon həni di bəben, çumçiko əmə boştə jə qəron, handə nəğmon, yaan kardə dıvonro cəvobdeh bəbemon. İ ruj çəmə kardə sıxanon həmməy çəmə vədə bənon iyən ğeyri-səmimi beyro, həmçinin, çəmə sıxanon deçəmə əməlon yəndı səpe enıqınon bıçımıro cəvob doəninimon.

“Çoknə ki ko vey beədə odəm han bəvinde, sıxanən vey beədə bə axməxə qəp pebəqarde” (Vaiz 5:3).

Vey sıxan kardey axməxəti əloməte.

Vindedə ki, i kəs ənəmandə hejo qəp jəydə həni co qıləy dəlil qərək ni bəşmə: həmonə şəxs axməxe. Axməxə odəmi sədo deçəy votə veyə sıxanon bəlli beydə. İşkili rişə çiçədəy? Az jıqo hisob kardeydəm ki, həyəconədəy. Bı ayə fik bıdən:

“Əmma zıvoni hiç kəs həmul karde zıneydəni. Zıvon qıləy bəloye ki, hiçki çay və səy zıneydəni, əv de kıştə zəhə pure” (Yağub 3:8).

Daim qəp jəkəson norohatə odəmonin iyən çəmə mıosirə dınyo de jiləvonon pure. Keynəsə deştə sıxanon bəşmə səqijlə doə bə odəmon rast oməşon? İşkili rişə çiçədəy? səbəb əve ki sulh rəseydəni. İnsoni həddən ziyodə vey sıxan karde nişo doydə ki, çə insoni dildə sulh ni.

Dıminə noxəşi: HƏDƏRƏ İYƏN BEEHTİYOTİNƏ SIXANON

Mattə 12:36-ədə İsa voteydə:

“Az bəşmə voteydəm: insonon iştə votə bo har puçə sıxani qorə Hıkmı Ruji cəvob bədon”.

İ ruj əmə boştə qəp jə har hədəərə sıxani qorə cəvob bədomon.

Hədərə, ğeyri-səmimi, əslədə vote nıpiyə, bəştə qəvi oməy votə, ıştə sıxanisə mandero hozı nıbə, yaan əməl nıkarədə sıxanon qorə cəvob bədomon. İsa İştə vəzədə voteydə:

“Bəştə sıxanon qorə bəroət bəsteş iyan bəştə sıxanon qorə məhkum kardə bəbeş” (Mattə 12:37).

Im, qıləy heyrətinə bəyonate. Qirəm ıştə vote piyəysən vey sıxan voteydəmonbo, bəvədə əmə vey pandovneydəmon, yaan lozim nıbə vurğu jəydəmon, imon şəytoniku omeydən.

İcozə bədən ın fikiri de qıləy rohatə məsləhati sə bıkəm. **Vote piyəydəyonni, məvotən. Bı rohatə ğaydə** rioyət bıkon, az bəşmə sıxan doydəm ki, şımə həmə jimon dəqiş bəbe. Şımə co qıləy odəm bəbeşon. I sori dilədə bı ğaydə rioyət bıkon, az bəşmə sıxan doydəm ki, şımə co odəm iyan həniyən çokə odəm bəbeşon.

Seminə noxəşi: ĞIRBIR

“Xalği arədə xəbərçinətə məkə; ıştə hamsiyə xuni emey orzu məkə. Rəbb Azim” (Leviton 19:16).

Bihton pevolo kardey, hədərə, rostnıbə, pandovniyə qəp, bevəcə niyəti votə sıxan ğırbire. Əhdi-Cədidədə Yunanə zivonədə «iblis» sıxani məno «bihtonəvot» votəye. In sıxani rişə məno iyan Əhdi-Cədidədə iblis sıxani təsvire. Qirəm şımə ğırbır kardeydonbo, yaan sıxan pesoxteydonbo, şımə faktiki iblisi koy kardeydəşon boəy. Şımə çe iblisi nımoyəndə beydəşon. Əmə əncəx ğırbiri pevilo kardey ne, ğırbiri ğəbul nıkardey qorən məsuliyyətinimon.

“Ğırbır bıkəy sıxanon bə şinə tikon oxşəş doydən, bə middə ən niğılə vıra eqıneydə” (Suleymani Məsəon 18:8).

Im, insoni xosyəti barədə vey rost votə bıə. I kəsi barədə bevəcə sıxan məseədə odəmi dilədə çışə şo beydə. «Ğırbır bıkəy sıxanon bə şinə tikon oxşəş doydən». Ğırbiri qıləy şinə tikə şımə vədə be-ədə ehtiyotın bıbən iyan əy eməbən. Əv zərərine. Əvon şin bıbonən, əməni zəhərin kardeydən. Bəştə dil ğəbul kardeədə ğırbiri ın tikon çəmə jimoniyən zəhərin bəkarden.

“Sıxannovniyəkəs siron obəkarde faş bəkarde; bəpe bə heyvərə

odəmi umjən nıbi" (Suleymanı Məsəlon 20:19).

Bunən, ın fərğinə noxəşiyon çoknə deiyəndı əloğəynin. Bə sıxannovniyəkəsi quş bidoş bə heyvərə odəmi umjən beydəş. Dızdi, yaan dızdiyəbiə çiyon ğəbul bıkon, bəvədə bə ğanuni qorə şımə dızdiədə iştirok bıkə beydəşon. De jıqoy, sıxannovniyəkəsi ğəbul bıkon iyən bə ğırbır bıkəy quş bıdon şımə sıxannovniədə iştirok bıkə beydəşon.

"Ya Rəbb, ıştı çıdoədə ki bəmande? Mığəddəsə bandədə ki məskən ebəğənde? De kamiləti roy şəkəs, əməlisaleh bıəkəs, dılədən həğiğəti votəkəs, bəştə zıvon bıhton nıvardəkəs, bəştə dusti bevəci nıkardəkəs, ıştə hamsuyə təhğir nıkardəkəs, be beşərəfi exroc diyəkardəkəs, Rəbbiku bə tarsəkəson hurmət kardəkəs, bəştə zərəriyən bıbo jıqo, ıştə ğəssəmiku nıqardəkəs, de muamilə pul nıdoəkəs, bə betaxsiri vəynə ko kardeyro rışvə nısəkəs. Əslo bə tars-larz dənıbəşe jıqo jimon kardə inson!" (Zəbur 15:1-3).

Xıdo huzurədə beyro çəməku seqlə çiy tələb kardə beydə. Əmə de kamiləti roy şəkəs, əməlisaleh bıəkəs, dılədən həğiğəti votəkəson bıəninimon. Əmma çəmə kardənin nıbə seqlə çiyən ğeyd kardə beydə. Əmə bəştə zıvon bıhton nıvardəkəs, bəştə dusti bevəci nıkardəkəs, ıştə hamsuyə təhğir nıkardəkə inson bıəninimon. Bıhton nıvotey vəsi kardeydəni, bıhtonəvoti ğəbul kardənin nimon. Bəştə zınə odəmi vəynə tohməti mızokirə kardənin nimon. Ğırbırı şinə tikon hardənin nimon, çumçiko əvon zəhərin iyən vey mınosibəton zəhərin bəkarden.

Çominə noxəşi: DUYƏVOJƏTİ

Zıvoni ın noxəşi təsvir kardeyro rostə sıxani oko doəninimon. İnson du voteədə taxsırkor hisob kardə bıəninini.

Suleymanı Məsəlon 6:16-19-ədə Rəbbi nıfrət kardə haft qılə çiy ğeyd kardə beydə:

"Rəbbi şəş qılə çiyku zəhləş şeydə, haft qılə çiy heste, çəyku ikrah kardeydə: de təkəbburi diyə kardə çəşon; du votə zıvon; nohəxə xun ekardə daston; məğsədiş şər bıə dil; bə şəri rəseyro vitə lınqon; ıştə nəfəsi de duy sə duyəvoje şoyd; boon arədə deşmenəti eğəndə şəxs".

Rəbbi nifrət kardə haftqılə çiyədə seqləyni de zivoni ələğəyne. İminəni, «du votə zivon»; dıminəni, «doyəvoje şoyd» (oşkoye ki, imən bə zivoni aide); seminəni, «boon arədə deşmenəti eğandə şəxs» (adətən ixtilofi səbəb məhz sıxanon beydən). De jıqoy, Rəbbi nifrət kardə haftqılə çiyədə seqləyni de zivoni ələğəyne, dıqləyni isə bə du votey aide. Im, Suleymani Məsəlön 12:22-ədə ijən geyd kardə beydə:

“Rəbb du votə zivoniku norozi mandeydə, həğigəti bə virə rosni-yəkəsonku isə rozi bəmande”.

İyo dıqlə əks mınosibət heste: noroziəti iyən roziəti. Əmə həğigəti nıvotədə du voteydəmon. Qıləy sıxan votədə əmə ya həğigəti, yaan du voteydəmon. Co qıləy variant ni. Im həğigət nıbo, bəvədə duye. Im duyebo, bəvədə Rəbb çimiku noroziye. Im həğigətebo, Rəbb çimiku rozi mandeydə.

Çəmə işkil bəvədəye ki, ıstə şınemonədə əmə bə vey çiy həğigət vote zıneydənimon, qırəm bimi həğigət vote zıneydənimonsə; bəvədə jıqo beşeydə ki, im nə sipiye, nəən siyoye; im miyonədə biə təlxe ranqe. Az Mığəddəsə Kitobi təlxe ranqədə biə sahön həxədə bə votəyon osə karde gərör oməym. Bı məsələ aid Mığəddəsə Nıvıştəy voteydə ki, har qılə du iblisiku omeydə. Dəhşətin bıboən, boən bə İsa sıxanon mırocət bıkəmon. İsa bə dındorə odəmon voteydə:

“Şımə pıə iblise iyən piyeydone ıstə pıə orzuyon bə virə bırosnən. Əv sıftəku odəm bıkiştəbe iyən bə həğigəti bəfomand nıbe, oxo həğigət ni bəyku. Du votey çəy xısusiyəte, çumçiko əv duyəvoje iyən çe duy pıəy” (Yəhya 8:44).

Har səfə çəmə qəvo du beşeydə, im iblisiku omeydə.

Bə du votey noxəşi aid jıqo qıləy faktən heste: qırəm in noxəşi vəy nıstənon iyən əy çok kardə nıbo, bə marde bəvarde bebəkərdə.

“Tarsəkəson, beimonon, ləinon, gəttolon, beaxloğon, sehrbozon, bıtpərəstön iyən duyəvojon həmməy aqibat isə de otəşi iyən qoqurdi sutə qolədə bəbe. Im dıminə mardeye” (Vəhy 21:8).

Bə iyo bıəkəson fik bıdən: «Tarsəkəson, beimonon, ləinon, gəttolon, beaxloğon, sehrbozon, bıtpərəstön iyən duyəvojon həmməy». In noxəşi bə məhv vardeydə bekardeydə. Co qıləy ro ni: «Çəvon aqi-

bət isə de otəşi iyən qoqurdi sutə qolədə bəbe; im dıminə mardeye». İnsön bə dıminə marde i kərə vığandə beydə iyən im zoləti bəbe. Az imi tikror karde piyeydəme: şayət duyəvojəti noxəşi vəy sə nıbo iyən əv çok kardə nıbo, bə marde bəvarde bebəkardə!

Vəhy 22:15 çe Xıdo şəhri həxədə voteydə:

“Bənə sıpə mirdol bıəkəson, sehrbozon, beaxloğon, gəttolon, bit-pərəston iyən duyəvojəti piyəkəson iyən duyəvojəti kardəkəson əyo dəşe əzinin”.

De jıqoy, çəməhon har qıləyni bə gəror oməninimon: “Az çı duyəvojəti noxəşiku bo sifo səy, yaan zoləti bo məhv bey hozı bey piyeydəme?” Şayət duyəvojəti noxəşi vəy sə nıbo iyən əv çok kardə nıbo, bə marde bəvarde bebəkardə!

Pencmin noxəşi: YALTƏĞƏTİ

“Ya Rəbb, bəmə koməq bıka, mominə insön mandəni, bəşəri fərzəndon arədə bəfoynə odəmon sə bıən. Har kəs bə co kəsi du voteydə, çəy qəv du voteydə, dıdiməti kardeyda. Bıdə Rəbb du votə har qəvi vi bıka, har lovğə zıvoni bıbırnı!” (Zəbur 12:1-3).

İyo Davud bəşəriyəti mənəvi ocizətiku qəp jəydə. Hisob kardeydəm ki, əmə imrujən ıstə qırdo imi vindeydəmon. Salehə odəmi pəydo karde çətine. Bəfomandə odəmon bə ni beşən. Səkiştədə çiç beydə? «Har kəs bə co kəsi du voteydə, çəy qəv du voteydə». Mığəddəsə Kitob çe Xıdo mihokimə elon kardeyda: «Bıdə Rəbb du votə har qəvi vi bıka, har lovğə zıvoni bıbırnı!»

Suleymanı Məsəlon 26:28-ədə bəmə çəşnavi kardə beydə:

“Du votə zıvon ıstə nıfrəti nişo bəkardə bəştə jə odəmon, yaltəğəti kardə har zıvon har vıray bə xərobəti obəqordine”.

Şayət əmə bə yaltəğə sıxanon quş doydəmonbo iyən yaltəğəti gəbul kardeydəmonbo, şayət ıstən yaltəğəti kardeydəmonbo, oxoədə məhv bəbemon.

“Qıləy merd ki ıstə hamsuyə bə şımə zıvon qəteyda, bəvədə əv boçəy gəndə qəmon tələ rışteyda” (Suleymanı Məsəlon 29:5).

Çımi həğiği bey ıstə təcubədə omutəme. Səmimi nıbə odəmon yaltəğə sıxanon bəvoten. Çımi peştədə co niyət heste. Xıdo lutf nəbəy, çandə kərə çımi lınqon bə yaltəğəti tələ eyəqını, Xıdo irodəku kənoədə bıə bə qıləy koy, yaan mınosibət daxil əbim. De jıqoy, ıstə yodədə oqətən: «yaltəğəti kardə har zıvon har vırəy bə xərobəti obəqordıne” iyən «qıləy merd ki ıstə hamsuyə bə şınə zıvon qəteydə, bəvədə əv boçəy gəndə qəmon tələ rışteyde».

Şəşminə noxəşi: BƏŞTƏ QƏVİ OMƏY VOTEY

“Bəştə qəvi oməy votə odəmi vında? Bə axməxi çəysə vey umu heste” (Suleymani Məsəlon 29:20).

In ayə voteyde ki, bəştə qəvi oməy bıvotomon çəmə vəzyət axməxi vəzyətisə həniyən yavə bəbe. Im vey ciddiyə sıxane, çumçiko Mıgəddəsə Kitob axməxə odəmi həxədə hiç qıləy çokə sıxan jıqo, voteydəni.

Mıgəddəsə Kitob əncəx i kərə bəştə qəvi oməy votə iyən səkiştədə çımi cəzo kəşə i kəsi həxədə nıvışteyde. Im odəm, Musabə. Xıdo bəy asbardışe ki, İsrail xəlği navədə bışu, bə hali bıvotı ov bıdə, Musan halo bo xəlği ov bekdənınbe. Əmma əv gəzəbnok bıbə bə İsrail xəlği iyən votışe bəvon: «Ha bebəfoə odəmon, esət quş bıdən; in halo boşmə ov bekəmon?» Çəyo oqarde sıxan vote əvəzi, dı kərə ıstə əso ekuşə bə hali (Aşmardon 20:7-12). Bəştə qəvi oməy votey, beitoətəti kardey bəy boho təmom be: əv, de İsraili fərzəndon bə ico bə Vəd kardəbıə Zəmin daxil bey şərəfikü məhrum be. Im, Məzmur 106:32-33-ədə təsvir kardə bıə:

“Əvon Meriva ovon kənoədə gəzəbnok kardışone Rəbb, əve bə Musa sə gəzo oməy: əvon əzob doşone bə Musa rufi, ayən bəştə qəvi oməy votışe”.

Bımi fik bıdən: kədəri ruf əməni vadar kardeyde bəşti qəvi oməy bıvotəmon, imən əməni kali vey şərəfikü iyən xəy-dıvonku məhrum kardeyde. Musa bəştə qəvi omə bo iqlə sıxani qorə cəzo kəşənin beysə, əmənanən ehtiyotın bıənin iyən bəştə qəvi oməyon votənin nımon, çumçiko peşo bıçımon qorə əvəzi de yolə gıyməti doənin bəbemon.

Şəşminə semon

İŞKİLİ RİŞƏ

Xıdo boçəmə zıvoni şiforo Mığəddəsə Kitobədə təminot doəşe. İmi bə dast vardeyro iminə qəm işkili rişə pəydo kardeye. Mığəddəsə Kitobədə oşko iyən dəğiğ nişo kardə beydə: **bəçəmə zıvoni təsir kardə har qılə işkili rişə çəmə dılədəy.**

Mattə 12:33-35-də İsa voteydə:

“ Ya doy iyən çəy bəhəri çok bızınən, ya doy iyən çəy bəhəri bevəc bızınən, çumçiko do deştə bəhəri zine beydə. Ha quruzon nəsil, şımə bevəc be-be çoknə çokə çiyon vote bazineşon? Çumçiko dil de çiçi pur bibo, qəvən əy bəvote. Xəymandə odəm iştə dili xəyə xəzinəo xəy bekardeyda, şərə odəm, esə boy, iştə dili şərə xəzinəo şər bekardeyda”.

Dıl – doye, sıxanon isə bəhrən. Qəvo beşə sıxanon dili vəzyəti nişo kardeydən. Dıl çok bibo, sıxanonən çok bəben. Dıl şər bibo, sıxanonən şər bəben. Çəmə dıl, ya çok, yaan şər bənəine – co qıləy variant ni. Qəvo beşə sıxanon dili dılətono bəyon nişo doydə.

Mətbəxi polisə vedrəo kamişi ov ekoşon iyən polisə emə ovi çirkin iyən ruyənin bey bəvindeşon, həni bı vəzyətədə vedrədə bıə ovi osə kardey ehtiyoc ni. Zıneydəşon ki, vedrədə bıə ovən çirkin iyən ruyənəine. Deçəmə diliyən im jıqoye. Çəmə qəvo bevəcə, notəmizə, beimonə, puçə sıxan beşəədə im eynən çəmə diliyən bı vəzyətədə bey nişo kardeydə.

Yağub 3:9-12-də mətni miğoyisə bıkən, Yağub dini odəmon rəftori həxədə voteydə:

“ Deştə zıvoni əmə bə Xıdo şukur kardeydəmon. Deştə zıvonian lənət voteydəmon bə Xıdo surətədə ofəyə bıə insonon. Həm tarif, həmən lənət eyni qəvo beşeydə. Çımı boon, im jıqo bənin ni. Çe iqlə honi çəşməo suya ov iyən şinə ov beşe bəzne bəqəm? Çımı boon, inciyə do zeytun, anqıa rəz inci perosniye bazine bəqəm? Jaqəon suya honiyo şinə ov ome əzini. Deştə zıvoni əmə bə Xıdo şukur kardeydəmon. Deştə zıvonian lənət voteydəmon bə Xıdo surətədə ofəyə bıə insonon”.

Yağub iyo dıqlə nımunə vardeydə. Qıləyni honiye, ə qıləy-

ni isə doye. Əv voteydə ki, zeytunə do hiç vaxti gəzinə co mivə varde əzini. Doy nov mivə novi nişo doydə. Yağub çe İsa vardə nımunə tikror kardeydə. Do dile, mivə isə qəvo beşə sıxanonin. Əv, həmçinin co nımunə vardeydə honi barədə qəp jəydə. Əv voteydə ki, şayət honiyo suyə ov beşo bəvədə zıneydəşon ki, honi iştən suye.

Im dıqlə nımunə bə iyəndı oxşərə, əmma eyni ni. Dıqlə do dıqlə nov xosyəti təmsil kardeydə. Bevəcə do Məsihi gəbul nıkardə bı insoi, qınoynə təbiəti rəmze. Çokə do isə İsa Məsihədə bı tojə insoni iyən tojə təbiəti rəmze. Qınoynə təbiət çokə bəhrə varde əzini. İsa bı barədə çandə kərə votəşe. Kanə, cisioniyə təbiətiku hejo bə həmonə təbiəti mıvofığ bıə mivə bə əməl bome.

Honi ruhani qıləy çiy təmsil kardeydə. Təmizə honi Mıgəddəsə Rufe. Bə puçi beşə, suyə, notəmizə ovi səvon isə co rufe.

De jıqoy, dıqlə işkil de qəvi vositə bə oşko beşeydə: iminəni, kanə, bə puçi beşə, kanə təbiəte ki, bə puçi beşə mivə vardeydə dəvom kardeydə; dıminəni, Mıgəddəsə Ruf nıbə kali rufonin ki, çırkinə iyən suyə ov bekardeydən. Har dıqlə nımunədə təlimi mahiyəti eyniye: çəmə dili dılətoni vəzyəti çəmə qəvo beşə sıxanon miyən kardeydən. Zıvoni işkil əməni mıtləğ dilədə bıə bə işkil vardə bekardeydə.

Suleymanı votə həğigət jıqoye:

“Har çiyşə bənav ıştə dili nişo bıda, çumçiko jimoni səvon əvə”
(Suleymanı Məsəlon 4:23).

«Səvon» sıxani Yağubi oko doə bə honi nımunə oxşəş doydə. Honiyo beşə ov nişo doydə ki, həmonə honi çoknəye. Dılo jimon ru beydə. Həmonə in jimoni ru iyən qəvo beşə sıxanon şımə dılda bə əməl omeydən. Qirəm səvon təmiz bıbo, çəvo beşəyonən təmiz bəben. Qirəm səvon notəmizeysə, çəvo beşəyonən hədəərə bəben.

Esət boən bə co ayə nəzə səğandəmon:

“Sərhisob bıbən ki, hiçki çe Xıdo lutfiku məhrum nıbu, bıda hiç qıləy telə rişə penırəsi əzyət nıdə iyən demiyən vey kəson mirdol nıkə. Bıda cinsiyə beaxloğəti kardəkəson nıbu, yaan Esavi gəzina bexıdo nıbu. Əy ıştə iminə zoəti həx bə i gəb xorək həvatışe” (Bə İbranijon 12:15-16).

Esavi hestişbe iminə zoəti həx, əncəx əy həvatışe əv iyən qin kardışe. Rufo moəo beədə bəmə mıəyən huğuşon iyən Xıdo vədon doə beydən, əmma əmə deimon rostə rəftor nıkomon, de mənfi xəbə oqardə daqlə casusi gəzinə in huğuşon iyən irsi qin bəkardemon.

Esavi jıqo rəftor karde səbəb çəy dıldə bıə telə rişəku oməy. Çəy dıldə bəştə boə Yağubi vəynə gəzəb hestbe. Çəy dıldə bıə gəzəbi rişə bəçəy jimoni telə bəhrə vardışe, imiyən bə puçi becardışe çəy jimon iyən bəçəy iminə zoəti qin kardey vardışe becardışe (Ofəyemon 25:19-34). De jıqoy, işkili rişə çəy dıldəbe.

Mıgəddəsə Kitob əməni çəşnavi kardeydə: çəmə dıldə gəzəbi rişə bıbo əv co kəsonən noxəş karde bəzne. Zıvoni bevəc iyən mənfi oko doy ovaştə noxəşiye. Daqlə casus de mənfi məlumoti bə dumo oqarde. Əvon bə puçi becardışone həmə xəlgən. Həmonə bevəcə noxəşi bə həmə xəlgı ovaşte. Məhz bı səbəb Xıdo bı məsələ anədə ciddi məhəl noydə. Im ovaştə noxəşiye.

Çəmə dıldə yavə rişon bey nımoyiş kardə co nımunonən hestın. Im yavə rişon deçəmə zıvoni vositə ifodə kardə beydən iyən işkil bə əməl vardeydə; işkilonən əməni çe Xıdo xəy-dıvoku məhrum kardeydən. Bəmənədə dılarşəəti, beimonəti, notəmizəti, yaan gıddəynəti rişon be zıneydə. Çəmə sıxanon çəmə dıldə bıə rişon nişo doydən. Əmə mərhəmətin iyən xəymand bey orzu karde bəznemon əmma dılarşəəti rişə iyən dılarşıə rufi çəmə sıxanon zəhərin karde zıneydən. Əmə bəpımone cəhd bıkəmon bo çokə sıxanon vote, əmma in sıxanon çok benıbəşen. Əmə iddo karde bəznemon ki, əmə imon vardəmonə, əmma beimonəti rişə əməni bənə daqlə casusi bə Xıdo sıxanon «ıntasi» sıxani əlovə karde məcbur bəkardə. Eyni çiy bə notəmizəti iyən gıddən aide.

Səhroədə dizenteriyə noxəşinon osə kardə həkimi bə yod biyən. İminə pars «Səlom, şoknəyişon?» be, əmma həkim bı parsi cəvobi veyən fik doydənıbe. “Bəmi ıştə zıvoni nişo bıkə» – həkimi əsosən ım mərağın kardeydəbe. Xıdo bəşmə “Bəmi ıştə zıvoni nişo bıkə» bıvoto, çiç bəbe?

Haftminə semon

BƏ SİFO TƏRƏF İMİNƏ ĞƏDƏMON

İcozə bıdən bə zıvoni işkili aid bə seqlə – sadə, təcubəo beşə iyən bə Mığəddəsə Kitobi mıvofiğ bıə ğədəmon nəzər səğandəmon.

1-nə ğədəm: İŞTƏ İŞKİLİ ROST İFODƏ BİKƏN: QINO

Çəmə rosti votey vey vocibe. Mıosirə psixoloji terminon oko bıdomon ıştə işkili niyo bıkomon, bəştə işkili çəş vi bıkomon hiç çiy əbini. İmnə nubədə *rosti votəninimon*. Az ıştənədə iyən vey kəsonədə mısohidə kardəme imi. Bə həğiğəti nez omeədə Xıdo bə hərəkət dəşeydə iyən bəmə koməq kardeydə. İştə işkili bə rost bekardeədə, çəy səpey edoədə iyən əy çokə formədə təğdim kardeədə Xıdo boəmə hiççi kardeydəni. Kali kərə əmə voteydəmon: «Xıdo, boçi bəmi koməq kardeydəniş?» Xıdo cəvob doydə (əmə Əy məse zıneydənimon, əmma Əv mıtləğ jıqo cəvob doydə): «Çəş kardeydəm ki, tı rosti bıvoti. Bəştə ıştəni iyən Bəmi vəynə rost bıəniniş».

Im, iminə ən vocibə ğədəme. In ğədəmi şodoy bəpeştə bə nubədə bıə ğədəm ovaşte bəzneşon. İştə işkili rost ifodə bıkən: qino.

Dındorə odəmon zıvoni səhv oko doydə bə sofi bekardeydən, yaan de vey roon əy eparçınıye zıneydən. Əvon jıqo şıneydən ki, çəvon kardə sıxanon veyən yolə əhəmiyətiş niy, əmma Xıdo voteydə ki, çımi əhəmiyyət vey yole. Əslədə əmə vindımone ki, sıxanon insoni oməvəy mıyən kardeydən. İsa votışe: «Çumçıko deştə sıxanon bəroət bəsteş iyən deştə sıxanon məhkum kardə bəbeş». (Mattə 12:37). Im ciddi məsələye. Deimi zərfəti məkən. De həğiğəti dimbədim boən iyən bıvotən: «Çımı işkilim heste: im qınoy». Şımə bı mərhələ ome bəpeştə bo diminə ğədəmi hozı beydəşon.

2-nə ğədəm: İŞTƏ QINO BƏ QİY BİQƏTƏN, MƏRHƏMƏTİ İYƏN POKƏTİ BƏ DAST BİYƏN.

1Yəhya 1:7-9 imi təsvir kardeydə:

“Əmma Əv nurədə bey ğəzinə əmənən nurədə jıyeydəmonbo, bəvədə de iyəndı xanbozimon iyən Çəy Zoə İsa xun əməni har qı-

noku pok kardeydə. Demiyən jıqo voteydəmonbo əmə beqınomon, ıstəni bə dast dənoydəmon iyən çəmə dilətonədə həğiğət ni. Əmma ıstə qınon etirof kardeydəmonbo, Xıdo bəfomand iyən bərhəxe, çəmə qınon bəbaxşə iyən əməni har nohəxətiku pok bəkarde”.

İjanən, əmə rosti votey əhəmiyəti vindeydəmon. İsa Xun bə nur nıomə təmiz kardeydəni. Əncəx bə nur ome bəpeştə əmə de İsa Xuni təmiz be bəzınemon. Şayət nurədə nəveydəmonbo, İsa Məsihi Xun əməni təmiz kardeydə iyən qınoku təmiz oqəteydə. Şayət bıvotomon hiç qıləy qıno kardəmonni (həni az geyd kardıme ki, ım yolə işkile), əmə ıstəni bə dast dəğandeydəmon bəmənadə həğiğət ni iyən əmə nurədə *nəveydənimon*. Əmə hələn toykiədəmon iyən iyo Xıdo təminat beydəni.

Qirəm əmə ıstə qınon bə qiy bıqətomon, bə nur omeydəmon iyən ıstə işkilon həğiğiyə mahiyyəti iyən ciddiyyəti etirof kardeydəmonbo, bəvədə «Xıdo bəfomandə iyən ədolətin beyro çəmə qınon bəbaxşə iyən əməni har nohəxətiku təmiz bəkarde». İyo dıqlə sıxan oko doə bıə: “bəfomand” iyən “ədolətin». Xıdo bəfomandə, çumçıko Əy vəd doəşə iyən İstə vədi bə vırə bərosne. Xıdo ədolətine, çumçıko İsa həni boçəmə qınon qorə cəzo əvəziş doə; bı səbəb Əv İstə ədoləti dənıbəqordine əməni baxşə bəzne.

Qirəm əmə ıstə qınon bə qiy bıqətomon, Mığəddəsə Kitob bəmə zəmonət doydə: Xıdo İstə bəfomandəti iyən ədolətədə çəmə qınon bəbaxşə iyən çe həmə nohəxətiku təmiz bəkarde. Xıdo əncəx baxşeydəni, Əv həmçinin əməni təmiz kardeydə iyən ım vey vocibe. Jimoni səvon bıə dil təmiz bey bəpeştə əmə həni bə eyni qınon dəvom kardeydənimon.

İstə qınon baxşə bey hisob kardeydəmon, əncəx təcubədə hələ ıstə təmiz nıbey vindeydonbo, həğiğətən bəştə baxşə bey şək vardey məsləhat zıneydənim. Əməni baxşə Xıdo həməni əməni təmiz kardeydə. Baxşə bey vəd kardə Mığəddəsə Kitob, həmçinin təmiz beyən vəd kardeydə. Xıdo hiç vaxti hiç çiy nıməroədə haştəydəni. Bə şərton mıvofiğ bıbomon xəy-dıvo səydəmon. Bə şərton mıvofiğ nıbomon xəy-dıvo nımancul səydənimon. Əmə hiç çiy səydənimon. “...ıstə qınon bəştə qiy bıqətomon, Xıdo bəfomand iyən ədolətin beyro çəmə qınon bəbaxşə iyən əməni har nohəxətiku təmiz bəkarde”. Çəmə dil təmiz bey bəpeştə həni işkil nıbəmandə. Yodədə

oqətən, qəvo beşəyon dili vəziyəti müəyən kardeydən. Təmizə dil notəmizə sıxanon bekarde əzini. Notəmizə sıxanon çırkinə dili nişo kardeydən.

İminəni, əmə omeydəmon bə nur, etirof kardeydəmonıştə qınon iyən de işkili bə Xıdo tərəf oqardeydəmonbo, Xıdo bəfomand iyən ədolətin beyro çəmə qınon bəbaxşe. Bə nafqonə aid nıvıştə biəyon təmiz kardə beydən, pəşimonəti kəşə həmə çiyon ni beydən. Dıminəni, Xıdo şımə dili təmiz kardeydə. Çəyoən təmizə dilo bəşmə qəv təmizə sıxanon omeydən. Şımə dil bə Xıdo izzət doydəbo, şımə qəvən bə Xıdo izzət bədo. Xıdo zıvoni iyən qəvi işkili de dili vəzyəti dəqiş kardey həll kardeydə.

3-nə ğədəm: QINOKU İMTINO BİKƏN, BƏ XIDO TABE BIBƏN.

Səkkə dıqlə əks tərəf bey ğəzinə, ivrədə biə mənfi iyən musbət xısusiyətonən hestin. Şımə de har dıqlə roy iştə irodə məşq kardovniyənişon. Şımə bə qıno «xəyr», bə Xıdo isə «bəle» votənin, har dıqləy kardənişon. Şımə bə Xıdo «bəle» nıvotə bə qıno «ne» vote əzinişon, çumçiko de eyne işkili pur biə vakumi dilədəşon. Şımə bə Xıdo tabe nıbon qınoku vite əzinişon.

Bə Roməvijon 6:12-14-ədə Paul voteydə:

“Əve mahaştən qıno bəşmə faniyə andomi hıkmronəti bikə iyən şımənən bəştə andomi ehtiroson itoət bikən. İştə andomi uzvonən nohaxəti diləqi ğəzinə bə qıno təslim məkənən, bərəks, iştəni çe mardon dilədə bəyji bıkəson ğəzinə bə Xıdo təğdim bikən. İştə andomi uzvonən salehəti diləqi ğəzinə bə Xıdo təğdim bikən. Qıno bəşmə hıkmronəti nıbəkarde, əve ki şımə Ğanuni hıkmri jiyədə ne, Xıdo lutfi jiyədəşon”.

Qıno şıməni royku bekardeədə bıvotən: «Xəyr, az bəti təslim nıbəbem; çımı andomi uzvon bəti təslim nıbəben. İminə nubədə mını bə ən yolə bəlo dənoə uzvi – iştə zıvoni bəti təslim nıbəkardem. Qıno tı həni çımı zıvoni idorə karde əziniş».

Çəyo bə Xıdo tərəf oqardən bıvotən: «Xıdo, az iştə zıvoni Bəti təslim kardeydəm iyən iştə idorə karde nıznə uzvi idorə karde İştiku xahiş kardeydəm».

Boən bunəmon Yağub çiç voteydə:

“Har curə həyvonon, pərəndon, luzəfırskardəyon, diyo məxloğon har qılə cins, insoni tərəfo həmul kardə bıə iyən həmul karde bəbe. Əmma zıvoni hiç kəs həmul karde zıneydəni. Zıvon qıləy bəloye ki, hiçki çəy və səy zıneydəni, əv de kıştə zəhə pure” (Yağub 3:7-8).

In faktı gəbul kardəninışon: şımə ıştə zıvoni bəştə tabe karde zıneydənişon iyən idorə karde zıneydənişon. İqlə gırvə heste ki, şımə zıvoni idorə bəkarde bo xəy oko bədo. Im, de Mıgəddəsə Rufi vositə ko kardə çe Xıdo gıdrətə. Şımə baxşə bey iyən təmiz bey bəpeştə şımə zıvon ijənən de qıno roy oko doyədə dəvinə kardə beydə. Bəvədə şımə votəninışon: «Ha qıno, çımı zıvoni oko doy əziniş; az ıştə zıvoni bəti doyku imtino kardeydəm». Çəyo şımə bə Mıgəddəsə Rufi votəninışon: «Mıgəddəsə Ruf, az ıştə zıvoni Bəti təslim kardeydəm. ıştə zıvoni idorə karde zıneydənim. Xahiş kardeydəm çımı zıvoni Tı idorə bıkə».

In seqlə gədəmi sənibəton nəzəro dəvonəmon. Sıftə ıştə ışkili rost ifodə bıkən: im qınoy. Dıminəni, ıştə qıno etirof bıkən, çəyo baxşə bey iyən təmiz bey gəbul bıkən. Seminəni, bə qıno təslimbeyku imtino bıkən; bə Xıdo təslim bey bə gəror bıstənən. Im xılosi iyən şifo prosesı ən oxonə noxtəy. ıştə hiç vaxti idorə karde nıznə uzvi Mıgəddəsə Ruf bıə bə Xıdo təslim bıkən.

Həştminə semon

BƏ ÇI SƏBƏB BƏŞMƏ ZIVON DOƏ BE

Əmə həni vindımone ki, bəçəmə zıvoni təsir nişo kardə har ışkili rişə çəmə dıldəy. Oşkoye ki, bəçəmə zıvoni təsir kardə ışkili həll kardeyro sıftə ıştə dıldə bıə ışkili rişə həll kardəninimon.

Bəçəmə zıvoni təsir kardə ışkili çəmə dıldə bıə rişə həll kardey seqlə gədəmi həni nəzəro dəvonimone. İminəni bəştə ışkili “qıno” bıvotən. Rosti bıvotən. Xıdo deşmə bə həğiğəti əsosən rəftor kardeydə. Xıdo həxe. Mıgəddəsə Ruf Həğiğəti Rufe.

Dıminəni ıştə qıno etirof bıkən, 1Yəhya 1:9-ədə doə bıə vədi əsosədə baxşə bey iyən təmiz kardə bey gəbul bıkən:

“Əmma ıstə qınon etirof kardeydəmonbo, Xıdo bəfomand iyən bərhəxe, çəmə qınon bəbaxşe iyən əməni har nohəxətiku pok bəkarde”.

Xıdo əncəx nafkonə qınon baxşeydəni. Əv işkili rişə həll kardeydə dili təmiz kardeydə. Çımibəpeşt dılo beşə bəhrən fərğın beydə.

Seminəni qınoku imtino bıkən iyən bə Xıdo təslim bıbən. Bə «qıno», ne bə Xıdo bıvotən «bəle». Qınoku imtino bıkən bə Mığəddəsə Rufi təslim bıbən. Şımə zıvoni idorə karde zınə yeqanə ğıvıvə Mığəddəsə Rufe.

Boən seminə ğədəmi musbət tərəf bıə “ıstə zıvoni bə Xıdo təslim kardeyro” həniyən vey diğət bıkəmon.

Sıftə əmə əsl səbəbi sərəsəninimon: Xəlləği-Aləmi bəçəmə har qıləyni boçi zıvon iyən qəv doəşe? Mığəddəsə Kitobədə çımı cəvob heste; əncəx dıqlə mətni mığoyisə bıkən Mığəddəsə Kitobədə bıə həğığəti sərəse mımkuə. Dıqlə mətni cobəco nəzəro dəvonəmon.

Nəzədə qətə bıə mətnonədə qıləyni Əhdi-Ətiqo, ə qıləyni isə Əhdi-Cədidoye. Əhdi-Cədid bə Əhdi-Ətiqdəki mətni istinod kardeydə iyən bəy tojə məno doydə: “Hejo bə Rəbbi dim qətəme, çımı rostədə beyro bə tars-larz dənıbəşem. Bıçımıro çımı dil şo beydə, çımı ruf şo beydə, çımı andomən əmin-əmonətiədə jiyeydə” (Zəbur 16:8-9).

Lutfən, «çımı ruf şo beydə» bı ifodə fik bıdən. Xıdo Rufi nozil bıə Pencominə ruji izdihom qırdə bıbə iyən Peter vəz kardeydəbe. Əv, çe İsa jimoni, marde iyən bəyji bey barədə har çiy bə yod vardeydəbe. İsa həğığətən Məsih iyən Xıdo Zoə bey sıbut kardeyro Peter Əhdi-Ətiqo bə mıxtəlif ayon istinod kardeydəbe. Peter, həmçinin bə Zəbur 16:8-9-i istinod kardışe. Im, Həvariyon Koon 2:25-26-ədə ğeyd kardə bıə. İyo Peter voteydə:

“Davudiyən Çay barədə votəşbe: “Hejo bə Rəbb dim qətəme, çımı rostədə beyro bə tars-larz dənıbəşem. Bıçımıro çımı dil şo beydə, çımı zıvon şo beydə, çımı andomən əmin-əmonətiədə jiyeydə” .

Esət boən bı dıqlə əsosə sıxani nəzər səğandəmon: Məzmur 16:9-ədə «çımı ruf şo beydə»iyən bə eyni ayə istinod kardə Həvariyon koon 2:26-ədə “çımı zıvon şo beydə”. Davud Zəburədə «çımı ruf» voteydə; de Mığəddəsə Rufi vositə ilhom sə Peter isə «çımı zıvon» voteydə. Im vey niğil iyən vocibe çımə zıvon şo beydə: Parse bəz-

neşon: “Oxo boçi?” Cəvon cəvob əve ki, Xəlləği-Aləmi bəçəmə har qıləyni zıvon doəşe ki, əmə Bəy izzət bıdəmon. Bəşmə iyən bəmi zıvon doy yeqanə səbəb əve ki, əmə de in zıvoni bə Xıdo izzət bıdəmon. Məhz bı vəzyətədə çəmə zıvon şo beydə. Əmə de in uzvi vositə bə Xəlləği-Aləmi izzət doəninimon. Im bə vey əhəmiyyətinə nəticə bekardeyda. Çəmə zıvon bə Xıdo izzət doyro ıştə ixtisasədə oko doə beydə çumçiko zıvon bəmə bə Xıdo izzət doyro doə bıə.

Əmə Roməvijon 3:23-ədə bə Pauli məşhur sıxanon istinod karde bəznemon: *“Həmməy qıno kardəşe, çe Xıdo izzətiku məhrum bıə”*.

Qıno mahiyət əv ni ki, tı mıtləğ qıləy dəhşətinə cinoyət bıkəy. Çe qıno mahiyət Xıdo izzətiku məhrum bey, yaan bo Xıdo izzəti nıjiyyə. Odəmon deimi mıbohisə karde iyən jıqo vote bəznen: «Im bəmi aid ni; az hiç vaxtı Xıdo izzətiku məhrum bıənim».

Xahiş kardəm şıməku fik bıdən bəştə zıvoni çoknə oko doy. Yodədə oqətən ki, bəşmə zıvon doy yeqanə səbəb bə Xıdo izzət doye. Bə Xıdo izzət nıdon ıştə zıvoni bo co çiy oko bıdon im səhv oko doy hisob beydə. Az hisob kardeydənim ki, ıştə zıvoni hejo bo Xıdo izzəti oko doydəm votə qıləy vicdoninə odəm bəbe. Bıçımıro, əmə Pauli bəyonati həqğigəti etirof kardəninimon: çəməhon har qıləyni qıno kardəşe iyən Xıdo izzətiku məhrum bıəmon. Co qıləy sahədə qıno nıboən, ıştə zıvoni oko doy sahədə qıno mıtləğ heste.

İsa zıvonədə dıqlə mıxtəlif novədə otəş bəyəndı rast omeydə. İminəni, cəhənnımo omə otəşe ki, rufo moəo nıbə təbii qınokori zıvoni pevoşneydə. Yağub voteyda:

“Zıvonən otəşe. Zıvon çəmə andomi uzvon dilədə nohəxəti səvone. Əv bəçəmə cəmi andomi ləkə jəyda, çəmə jimoni bə cəhənnımi otəş oqordıneydə” (Yağub 3:6).

İnsoni zıvonədə bıə in otəş cəhənnımi ıştəno omeydə iyən cəhənnım ofəyeydə. Əmma çe Xıdo zəminisə Boştə izzətiro oko doy piyə iyən qınoku hırıyə ozod kardə icmoədə Pencominə ruji co qıləy səvono co otəş oməy. Mığəddəsə Rufi otəş cəhənnımo ne, Osmonono oməy. İminə kərə in otəş həvariyon zıvonədə oko doə be. Co curə bıvotomon, Osmonono omə Xıdo otəşi tojnişe təbii zıvoni cəhənnımi otəş. Cəhənnımo bıə otış əvəz kardə be de təmiz kardə, pok kardə iyən bə Xıdo izzət doə de otəşi. Həvariyon koon 2:1-4-i nəzəro

dəvunən:

“Pencominə Ruji idədə imoniyon həmməy ivirədəbin. İberdəmədə osmono bənə vavazi sədo qıləy sədo oməy, çəvon niştə kəy har tərəfi eqətişə. Bənə otəşi zıvonon qıləy çiy çiyəy bəvon, çəyo in otəş cobəco be-be oməy çəvon har kəsi səpe eməy. Əvon həmməy de Miğəddəsə Rufi pur bin, dəmandin co-co zıvononədə bo qəp jəy, Rufi doşe bəvon in ǧabiliyət”.

Fik bıdən ki, Ruf sıftə çəvon zıvonədə dəmande ko karde. Osmono omə Xıdo otəşi bəvon zıvoni oko doy tojə roy doşe. Miğəddəsə Kitob oşko voteydə ki, çəyo çəvon de Miğəddəsə Rufi vositə votə har sıxanı bo Xıdo izzətiro be. Əvon dəmandin iştə zıvononi bo Xıdo niyəti ok doy.

In işkili əsosə həll iştə zıvoni bə Miğəddəsə Rufi təslim kardey: Efesijon 5:17-20-ədə Paul voteydə:

“Bı səbəb beaǧıl məbən, Rəbbi irodə bıfamən. Sərxoş məbən de şərovi, in şıməni bə beaxloǧəti bəbarde. Bərəks, de Rufi pur bıbən. Məzmuron, himnon iyən ruhaniyə mahnəyon bahandən icmoədə, ruhaniyə musiqi biyənen iyən dilisıxtə ilahi bahandən bo Rəbbi. Deçəmə Rəbb İsa Məsihi nomi har vaxti iyən bo har çiy bə Pıə Xıdo şukur bıkən”.

Əmə bıçımon har dıqləyni ivirədə nəzər səǧandənininimon. Şəroviku sərxoş bey qınoye, əmma de Miğəddəsə Rufi pur nıbeyən qınoye. In əmron har dıqləyni eyni həǧiǧətə. De şərovi sərxoş məbən, əmma de Miğəddəsə Rufi pur bıbən. Miyəyən mənoədə im, sərxoş bey dıqlə mıxtəlifə nove, çumçiko Pencominə Ruji odəmon iminə kərə de Miğəddəsə Rufi pur beədə istehza kardəkəson votışone: «Əvon... sərxoş bıən». Miyəyən mənoədə əvon sərxoş bıəbin, əmma im, təmomən fəǧinə sərxoşəti novbe. Əvon de şərovi sərxoş bıənıbin, de Miğəddəsə Rufi pur bıəbin. Çəyo Paul dəvom kardey-də:

“Məzmuron, himnon iyən ruhaniyə mahnəyon bahandən icmoədə, ruhaniyə musiqi biyənen iyən dilisıxtə ilahi bahandən bo Rəbbi. Deçəmə Rəbb İsa Məsihi nomi har vaxti iyən bo har çiy bə Pıə Xıdo şukur bıkən” (Efesijon 5:19-20).

Fik bıdən ki, bə insoni de Miğəddəsə Rufi pur bey bəpeştə qəp jəy əmr doə beydə. Əhdi-Cədidə ponzə vırədə de Miğəddəsə Rufi pur bıə, yaan de Miğəddəsə Ruhfi pur bıə odəmon həxədə qəp jə beydə. Har səfən iminə təzohur qəvo beşə sıxanon bıən. «Dıl de çiçi pur bıbo, qəv əy bəvotə» (Lukə 6:45).

Şımə de Miğəddəsə Rufi pur beədə iminə təzohur şımə qəvo be-bəşe, şımə zıvono bome. Pıt-pıt kardey, şikat kardey, tənqid kardey iyən beimonə qəp jəy əvəzi, Paul voteydə ki, qəp bijənən: məz-muron, ilahiyon bahandən, hejo bə hr çiy qorə şukur bıkən. İştə zıvoni mənfi ne, musbət oko bıdən.

Çəmә jimonədə har qıno işkil həll kardə bey bəpeştə musbət qıləy çiy omənine. Qınoku imtino kardey vəsi kardeydəni; əmə sa-leh bənininimon. İştə zıvoni bə iblisi təslim kardeyku imtino kardey vəsi kardeydəni; şımə iştə zıvoni bə Miğəddəsə Rufi təslim kardə-ninişon. De Miğəddəsə Rufi pur bıbən iyən çımibəpeşt qəp bijənən: əloc ıme.

Nəvminə semon

ÇƏMƏ İĞROR KARDƏ SIXANON ƏHƏMİYƏT

İştə zıvoni rost oko doy əməni bəçəmә Sər Kahin bıə de İsa Məsihi xısusiyə roy çoknə əloğəyn karde vindəninimon. Çe İsa Sər Kahinəti zolə xıdməte ki, Osmononədə hejo dəvom kardeydə. İsa çəmә qıno işkili həll karde, mardey iyən bəyji bey bəpeştə bə Osmonon rost kardə be. Esət Əv, Xıdo huzurədə əməni zoləti təmsil kardeydə; çəmә zolə Sər Kahini gəzinə xıdmət kardeydə. Qirəm deştə zıvoni rost etiroy kardeydəmonbo, İsa çəmә Sər Kahine.

İbraniyon Nomə məllif voteydə:

“De juqo, ha osmono dəvət sə imoniyə boon, iştə nazəron bəçəmə imoni Daynə iyən Sər Kahin İsa sərutən” (İbraniyon 3:1).

Bə oxonə sıxani fik bıdən. İsa çəmә əqidə Daynəy iyən Sər Kahine. Çəmә iqrar kardə sıxanon əməni deçəmә Sər Kahin bıə İsa bə əloğə dənoydən. Qirəm əmə əncəx imon vardeydəmonbo, əmma hiç qıləy

etirot kardeydənimonbu, bəvədə Əv Sər Kahini gəzinə bəmә aid beydəni. Çəmә dilədə biə bə imoni qorə ne, bəçəmә kardә etiroti qorə İsa çəmә Sər Kahin beydə.

Rostə etirot kardey iyən imi oqətey vey vocibe. «Etirot» sıxani «bəştə qiy qətey» mənə ifodə kardeydə. Etirot – deştə qəvi çe Xıdo Mıgəddəsə Kitobədə votə sıxani voteye. Yəni çəmә qəvo beşə sıxan Mıgəddəsə Kitobədə biə bə Xıdo Kəlomi mıvofiğ omənine.

İştə sıxanon de imoni çe Xıdo Mıgəddəsə Kitobədə biə sıxani mıvofiğ kardeədə imkon doydəmon ki çe Xıdo huzurədə biə İsa Sər Kahinəti bəmənən aid bibu. Səhv etirot kardeydəmonbo, Çəy xıdmət bəmә aid beydəni. Im çəmә rostə etirotiku bəşikrəye. Çəmә etirot əməni deçəmә Sər kahin biə İsa əloğəyn kardeydə. İbranijon nomədə im dı kərə geyd kardә beydə. İminə istinod İbranijon 4:14-ədəy:

“Əmə osmononku dəvardə bə Sər Kahini molikimon, Im Xıdo Zoə İsay. Əve boən iştə imoniku gəym dəçikəmon.”

Deçəmә iğror kardә sıxanon vositə çəmә Sər Kahin biə de İsa əloğə dəvom kardeydə. İjənən, İbranijon Nomədə handeydəmon:

“Əv Xıdo həmə kəy səpe noə biə çəmә qıləy yolə Kahine. Umu doə əğidəku gəym dəçikəmon, çumçiko vəd doə Xıdo bəfomande” (İbranijon 10:21, 23).

Çəmә Sər Kahin İsa həxədə qəp jeədə İbranijon Nomə müəllif har səfə iştə imon iyən umu etirotiku gəym dəçikəy barədə voteydə. Çəmә etirot əməni deçəmә Sər Kahin İsa əloğəyn kardeydə. İştə iğror kardә sıxanonku gəym niqətomon Çəy bəmә kardә xıdməti bə puçi bebəkardemon. Əslədə rostə etirot bo xilosı vocibe.

“Bəs bəvədə çiç votə beydə? «Xıdo Kəlom bəti vey neze, əv iştə zıvonədə iyən dıldəy». Əmənen həmonə imoni kəlomi vəz kardeydəmon: qirəm deştə zıvoni bərmalə bıvotoş İsa Rəbbe iyən dilisıxtə imon biyoş ki, Xıdo mardon dilədə bəyji kardışe Əv, tı xilos bəbeş. Harki dilisıxtə imon biyo, im bəy salehəti doydə iyən deştə zıvoni bərmalə bıvoto, əv xilos beydə” (Roməvijon 10:8-10).

İjənən çəmә sıftə vinde gəzinə, dili iyən qəvi arədə gəymə əloğə mıvcude. İsa votışe: «...dil de çiçi pur bıbo qəv əy bəvotə» (Lukə

6:45). Xilos dıqlə çiyku bəşikrəy – imoni bəştə dıi tətbiq kardeyku iyən deştə qəvi rostə etirof kardeyku.

Mığəddəsə Kitobədə «xilos» sıxani çe Xıdo Zoə İsa Məsihi ğırbon şey vositə boəmә təyin kardə xəy-dıvon iyən təminoton İştənədə bə i arə cəm kardışe. İyo ruhani, fiziki, maddi, mıvəğəti iyən zoləti xəy-dıvon daxilin. De İsa mardey sə bıə həmə xəy-dıvon «xilos» sıxanədə cəm kardə beydə.

İştə jimoni har sahədə çe Xıdo doə xilosi həmməyəvo jiyeyro əmə rostə sıxanon iqrır kardəninimon. Har vaxti iyən har sahədə əmə çe Xıdo Kəlomədə votə sıxanon votəninimon. Çəmә iqrır kardə sıxanon de Xıdo Kəlo mi vofığ omeədə əmə de xilosi vositə çe Xıdo doə təminoti həmməyəvo ğəbul kardeydəmon iyən çəmә Sər Kahin İsa osmononədə əməni təmsil kardeydə. İqrır kardə bıə sıxanon əsosədə bəmә koməq kardə de İsa çəmә xilosi təminoti bə dast vardeyədə bəmә hiçiy mane be əzını. Çəmә iqrır kardə sıxanon Sər Kahin bıə de İsa əməni əloğəyn kardeydə. Məhz bıçımıro çəmә qəvo beşə sıxan çəmә oməvəy mıvəyən kardeydən.

Boən ləzəy oqardəmon insoni jimoni sukan bıə bə zıvoni illustrasiyon.

“Qəmiyon çanə yol bıbonən, vavaz əvoni çune bıpiyoşe bıboən, roməvoni dili çune piyeydəşebu, de qıləy qədə sukoni koməqi qəmi idorə kardeydə. Zıvonən jəqoye, andomi qıləy qədə uzve, əmma vey şəhn kardeydə. Diyəkən, qıləy qədə zik qıləy yolə vişə suteydə! ”
(Yağub 3:4-5).

Sukan bo qəmi əhəmiyyətin bey ğəzinə, zıvonən çəmә andomədə, yaan jimonədə eyne əhəmiyyət kəsb kardeydə. Sukani rost oko doy qəmi mıvofığ şəkildə səbəro kardeydə. Səhv oko doədə isə qəmi bə ğəzo ebəqıne. Zıvonən jəqoye. Zıvoni rost oko doy bə insoni mıvəfəqiyyət iyən xilosi mıvofəti vardeydə. Səhv oko doədə isə ğəzo iyən beovandəti vardeydə.

Qəmi dıyo bələdəvoni tərəfo de vey qədə sukani səbəro kardə beydə. Dıjdə okean layneri vey təcubəynə kapitanı şıboən, amma əv, bə liman daxil beədə bəy ıcozə doə beydəni ki, qəmi lovbəri şodə. Bə ğaydə qorə kapitan dıyo bələdəvoni bə qəmi peqətənine, sukani oko doy iyən qəmi lovbəri şodoy məsuliyyəti bəy asbardənine.

Şimənən, azən jıqo hiss kardeydəmon ki, ıstə jimoni idorə karde zıneydəmon, əncəxən jıqo vəzyəton beydən ki, ımı kardey zıneydənimon. Əmə bələdəvoni bə qəmi peqətəninimon iyən bəy imkon doəninimon ki, məsuliyyəti əv ıstə səpe peqəti. Şimə fikro ə bələdəvon kiye? Əlbəttə, Bələdəvon Mığəddəsə Rufe! Əncəx Mığəddəsə Ruf çəmә zıvoni rost oko doy iyən mıvofıǵ sıxanon iqror kardeyədə bəmә koməqəti karde bəzne.

Mığəddəsə Ruf Həǵiǵət iyən imoni Rufe. Əv, bəmә rostə mǵsəd doədə, çəmә sıxanon iyən qəpi idorə kardeədə çəmә sıxanon musbət beydən. Bəvədə çəmә nıǵ bə Xıdo izzət iyən bəçəmә jimoni Xıdo xəy-dıvo vardeyde. Çəməhon har qıləyni ıstə zıvoni idorə kardə, bəçəmә jimoni ıstıqomət doə bə bələdəvoni – bə Mığəddəsə Rufi ehtiyoc hiss kardeydəmon. Mığəddəsə Ruf insoni zıvoni işkili qırd həlle.

Xıdo bəçəmә har qıləyni bə beyovəndəti eqıniye icozə doydə. Əv voteyde: «Hiç kəs ıstə zıvoni idorə akarde zıneydəni». Çəyo isə Əv voteyde: «Əncəx Çımı qıləy Bələdəvonım heste. Əy bə qəmi dəvət kardeydon məqəm?» Şimə bı parsi əncəx bımi oxşar de dıvo cəvob doy bəzneyon:

“Mığəddəsə Ruf, az həǵiǵətən ıstə zıvoni idorə karde zıneydənim. Boy iyən çımı zıvoni idorə karde Bəştə daston peqət. Az bəti təslim beydəm. Bə Xıdo izzət doə zıvon bıdə bəmı. Amin”.

Miəllifi həxədə

Derek Prins (1915-2003) Hindistanədə Britaniyəviyə ailədə moəo biə. Əv, İngiltərədə Eton Kollecidə iyənvə Kembrici King's Kollecədə yunanə iyən latinə zivononədə təhsil səşə alim biə; King's Kollecədə Gədimi iyən Miosir Fəlsəfə uzrə dərnəyi rəhbərəti kardəşe. Prins Kembricədə iyən Yerusəlimədə İbrani Universitetiadə İbrani, Arami, həmçinin miosirə zivonon umutəşe. Tələbə beədə əv, filosof biə iyən iştəni aqnostikcərəyani uzv elon kardəşe.

II Dınyo Mihoribə mıddətədə Britaniya Tibbi Korporasiyonədə beədə Prins dəmandədə fəlsəfi koy gəzinə Miğəddəsə Kitobıbo hande. De İsa Məsihi mihtəşəmə vindemoni səkiştədə bə imon vardeydə, i-dı ruji bədiqə de Miğəddəsə Rufi vəftiz kardə beydə. Çı vindemoniku əy dəiqlə nəticə becardışe: İsa Məsih bəyjiye iyən Miğəddəsə Kitob həğiğiye iyən bə insonon aid qıləy miosir kitobe. In səkiştəon qırd dəqiş kardışe çəy jimon. Çımibəpeşt iştə jimoni həsr kardışe Xıdo Kəlom biə biə Miğəddəsə Kitobi umute iyən omute.

1945-nə sori Yerusəlimədə sərbozətiku oqarde bəpeştə əv, əyo biə besoybə əğilon kəy rəhbər de Lidiyə Kristensi kəxvand beydə. Kəxvand bencə əv çe Lidiyə bə fərzəndəti peqətə şəş qılə Yəhudi, qıləy Fələstin ərəbi iyən qıləy inqilisə əğilon – həşt qılə kinə pıəbe. Əvon ivirədə beədə, ailə 1948-nə sori İsrail dovləti bərpo bey şoyd bin. 1950-nə soron oxoədə Prins Keniyədə pədaqoji məktəbi rəhbəri vəzifədə ko kardeədə ailə həniyən qıləy kinə əğili bə fərzəndəti peqəteydə.

1963-nə sori Prins bə amerikə kuç kardeydə iyən Sietldə qıləy imoniyə icmo pastorəti kardeydə. 1973-nə sorədə Prins "Amerika Vəsodətəvonon"- ustodonədə qıləy be. Çəy "De dıvo iyən rujə vositə tarixi dəqiş kardey" kitobi çe dınyo həmə məsihiyon boştə hukuməton dıvo kardeyro səfərbər kardışe. Vey kəson hisob kardeydən ki, in kitobi niyoniyə tərcumon SSRİ-ədə, Şərgi Almaniyədə iyən Çexoslovakiyədə kommunist rejimi ləğv kardə diləq be.

Lidiyə Prins 1975-nə sorədə vəfat kardışe, 1978-nə sorədə Prins seqlə əğli bə fərzəndəti peqətə coyliyə moə de Ruz Beykeri kəxvand be. İminə jeni ğəzinə əv, de dıminə jeniyan Yerusəlimədə bə Rəbbi xıdmət kardeədə edərkən tanış bıbe. Ruz 1981-nə soriiku ıstə jiyə Yerusəlim şəhrədə 1998-nə sori dekabə manqədə vəfat kardışe.

2003-nə sorədə həştə həşt sinədə bəfat nıkardə i-dı sor bənav Prins çe Xıdo bəy asbardə xıdməti de cəhdi dəvom karde-karde bə dınyo səyohət beşe, xıdo bəy oşko kardə həğiğəton bo odəmon şəhodət kardışe, bo noxəşinon iyən əzob kəşəkəson dıvo kardışe, bə Mığəddəsə Kitobi əsosin bıə peyğəmbərətiyon dınyoədə bıə ğəziyon bo odəmon qəp jəydəbe. Beynəlxalq səviyyədə Mığəddəsə Kitobi alim ruhani patriarx ğəzinə məşhur bıə Derek şest sorisən vey şəş qitə əhotə kardə təlim xıdməti təşkil kardışe. Əy pencosə vey kitobi, şəşsa audio dərslıqi iyən saqlə video dərslıqi mıəllife; çımon veyni saysə vey zıvonon tərcumə kardə bıə nəşr kardə bıən. Əv, de nəsilə omə lənət, Mığəddəsə Kitobədə İsraili əhəmiyyət iyən demonoloqiyyə ğəzinə jıqo innovasiyə mıvzuyon tədrisədə əsosə rolş bıə mıəllife.

1979-nə soriku bino kardə Prinsi radio verilış təxminən bə vist zıvon tərcumə kardə bıə ki, imən bə insonon jimoni təsir kardeyədə dəvom kardeydə. Oşkoə iyən de hosonə roy Mığəddəsə Kitobi iyən çəy təlimon izoh kardeyku iborət bıə Dereksi əsos ənom bə həzo-həzo odəmi, imoni bınaçə noyədə koməqəti kardəşe. Çəy təlim məzhəb iyən təriqətədə baş beyro həmə irqonədə iyən dinonədə bıə odəmonro həm mınosibe, həməən foydə vardeydə; zəmini kurə əholi niməsən vey deçəy təlimi tanışe.

Derek Prinsi 2002-nə sorədə votışe: «Orzu kardeydəm iyən əminim, Rəbbən imi orzu kardeydə, ın Xıdmət, çe Xıdo şest sor bənav deçımı vositə bino kardə ko de tosə İsa oqardə ruji dəvom bəkə”.

Derek Prinsi Xıdməti əsosən Avstraliyə, Kanada, Çin, Fransə, Almaniyə, Niderland, Tojə Zelandiyə, Norveç, Rusiyə, Cənubi Afrikə, İsveçrə, İbıə Kraləti iyən İbıə Ştaton ğəzinə bıə məmləkətonədə iyən umumən, dınyoədə fəoliyət nişo kardə çılı pencisən vey de Derek Prins ofisi vositə Prinsi təlimon pebilo kardey, missioneron, imoniyə icmo lideron iyən icmon omuteyro dəvom kardeydə. Bı barədə iyən beynəlxalğə ofison barədə məlumoti www.derekprince.com saytədə bə dast varde bəzınəşon.